

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
Į S T A T Y M A S
DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES**

2004 m. balandžio 29 d. Nr. IX-2206
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis Įstatymas nustato užsieniečių atvykimo ir išvykimo, buvimo ir gyvenimo, prieglobsčio suteikimo, integracijos ir natūralizacijos, sprendimų dėl užsieniečių teisinės padėties apskundimo tvarką bei reglamentuoja kitus užsieniečių teisinės padėties Lietuvos Respublikoje klausimus.

2. Šio Įstatymo nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktų, nurodytų šio Įstatymo priede, nuostatomis.

3. Šis Įstatymas netaikomas užsieniečiams, kurie naudojami privilegijomis ir imunitetais pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis ir kitus teisės aktus.

4. Kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nuostatos šio Įstatymo reglamentuojamiems teisiniams santykiams taikomos tiek, kiek jų nereglamentuoja šis Įstatymas.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Akivaizdžiai nepagrįstas prašymas suteikti prieglobstį** – toks užsieniečio prašymas suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje, kuriame akivaizdžiai nėra persekiojimo pavojaus kilmės šalyje pagrindimo arba kuris yra paremtas apgaule, arba kuriuo piktnaudžiaujama prieglobsčio suteikimo tvarka bei kuris dėl minėtų priežasčių akivaizdžiai neatitinka šiame Įstatyme nustatytų kriterijų suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje.

2. **Asmens be pilietybės kelionės dokumentas** – asmeniui, neturinčiam užsienio valstybės pilietybės, tačiau turinčiam dokumentą, suteikiantį teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, pagal 1954 m. Konvencijos dėl asmenų be pilietybės statuso nuostatas išduodamas dokumentas, suteikiantis teisę išvykti iš Lietuvos Respublikos ir grįžti į Lietuvos Respubliką dokumento galiojimo laikotarpiu.

3. **Europos Bendrijų valstybės narės piliečio leidimas gyventi** – dokumentas, suteikiantis Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui ir jo šeimos nariui teisę gyventi Lietuvos Respublikoje.

4. **Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariai** – sutuoktinis arba asmuo, sudaręs partnerystės sutartį, vaikai (įvaikiai) iki 21 metų, įskaitant sutuoktinio arba asmens, sudariusio partnerystės sutartį, vaikus (įvaikius) iki 21 metų, Europos Sąjungos valstybės narės piliečio, sutuoktinio ar asmens, sudariusio partnerystės sutartį, išlaikomi giminaičiai pagal tiesiąją aukštutinę liniją.

5. **Europos Sąjungos valstybės narės pilietis** – užsienietis, turintis vienos iš Europos Sąjungą sudarančių valstybių pilietybę.

6. **Fiktyvi santuoka** – Lietuvos Respublikos piliečio arba teisėtai Lietuvos Respublikoje gyvenančio užsieniečio ir užsieniečio, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, santuoka, kai ji sudaroma siekiant gauti leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje ir nesiekiant sukurti Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytą kitų santuokos teisinių pasekmių.

7. **Gražinimas į užsienio valstybę** – užsieniečio perdavimas į kilmės ar užsienio valstybę, į kurią jis turi teisę vykti, pagal teisės aktų nustatyta tvarka su šia valstybe suderintą sprendimą.

8. **Išsiuntimas iš Lietuvos Respublikos** – priverstinis užsieniečio išvežimas ar išvesdinimas iš Lietuvos Respublikos teritorijos teisės aktų nustatyta tvarka.

9. **Įpareigojimas išvykti iš Lietuvos Respublikos** – teisės aktų nustatyta tvarka priimtas sprendimas, pagal kurį užsienietis per nustatytą laiką savarankiškai privalo palikti Lietuvos Respublikos teritoriją.

10. **Kelionės dokumentas** – užsienio valstybės piliečio pasas ar jį atitinkantis dokumentas, skirtas vykti į užsienio valstybę bei pripažintas Lietuvos Respublikoje.

11. **Kilmės valstybė** – valstybė, kurios pilietybę turi užsienietis, o jei užsieniečio pilietybės nustatyti neįmanoma arba jis neturi jokios pilietybės, – valstybė, kurioje yra jo nuolatinė gyvenamoji vieta.

12. **Laikinas teritorinis prieglobstis** – užsieniečiui šio Įstatymo nustatyta tvarka suteikta teisė būti Lietuvos Respublikoje tol, kol nagrinėjamas jo prašymas suteikti prieglobstį.

13. **Leidimas dirbti Lietuvos Respublikoje** – dokumentas, suteikiantis užsieniečiui teisę dirbti Lietuvos Respublikoje jame nurodytą laiką.

14. **Leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje** – dokumentas, suteikiantis užsieniečiui teisę laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje jame nurodytą laiką.

15. **Leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje** – dokumentas, suteikiantis užsieniečiui teisę gyventi Lietuvos Respublikoje neterminuotai.

16. **Nelydimas nepilnametis užsienietis** – 18 metų nesukakęs užsienietis, kuris atvyko į Lietuvos Respubliką be tėvų ar kitų teisėtų atstovų arba atvyko lydimas šių asmenų, tačiau buvo paliktas Lietuvos Respublikoje be priežiūros.

17. **Pabėgėlio kelionės dokumentas** – pabėgėliui pagal 1951 m. Konvencijos dėl pabėgėlių statuso nuostatas išduodamas dokumentas, suteikiantis teisę jam išvykti iš Lietuvos Respublikos teritorijos ir grįžti į Lietuvos Respublikos teritoriją dokumento galiojimo laikotarpiu.

18. **Pabėgėlis** – užsienietis, kuriam šio Įstatymo nustatyta tvarka suteiktas pabėgėlio Lietuvos Respublikoje statusas.

19. **Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas iš esmės** – tyrimas, kurio tikslas – nustatyti, ar prieglobsčio prašytojui turi būti suteiktas pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga ir ar nėra priežasčių, dėl kurių pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga nesuteikiama.

20. **Prieglobsčio prašytojas** – užsienietis, kuris šio Įstatymo nustatyta tvarka pateikė prašymą suteikti prieglobstį.

21. **Prieglobsčio prašytojo laikinas apgyvendinimas** – prieglobsčio prašytojo apgyvendinimas atitinkamoje vietoje, neapribojant judėjimo laisvės.

22. **Prieglobsčio prašytojo šeimos nariai** – sutuoktinis arba asmuo, sudaręs partnerystės ar jai prilygintą sutartį, šių porų arba vieno iš jų vaikai (įvaikiai, nepaisant, ar jie įvaikinti pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus) iki 18 metų, jeigu jie nesudarė santuokos, taip pat nepilnamečio prieglobsčio prašytojo tėvas, motina ar globėjas, jei šeima jau egzistavo kilmės valstybėje ir prieglobsčio prašymo nagrinėjimo metu šeimos nariai yra Europos Sąjungos valstybių narių teritorijoje.

23. **Prieglobstis Lietuvos Respublikoje** – pabėgėlio statuso, papildomos apsaugos arba laikinosios apsaugos suteikimas užsieniečiui šiame Įstatyme nustatytais pagrindais ir tvarka.

24. **Saugi kilmės valstybė** – užsieniečio kilmės valstybė, kurioje teisės sistema, taikomos teisės normos bei politiniai santykiai yra tokie, kad asmuo nepersekiojamas dėl rasės, religijos, tautybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei arba dėl politinių įsitikinimų ir niekas nėra kankinamas, su niekuo nesielgiama žiauriai, nežmoniška ar žeminančiai ir taip nebaudžiama, taip pat nepažeidžiamos pagrindinės žmogaus teisės ir laisvės.

25. **Saugi trečioji valstybė** – valstybė, kuri nėra užsieniečio kilmės valstybė, tačiau yra 1951 m. Konvencijos dėl pabėgėlių statuso ir (arba) 1967 m. Protokolo dėl pabėgėlių statuso, taip pat 1950 m. Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos ir (arba) 1966 m. Tarptautinio pilietinių ir politinių teisių pakto dalyvė, įgyvendinanti šių dokumentų nuostatas ir pagal nacionalinius įstatymus suteikianti realią galimybę prašyti prieglobsčio bei nustatyta tvarka jį gauti.

26. **Šeimos nariai** – sutuoktinis arba asmuo, sudaręs partnerystės sutartį, jei šeima jau egzistavo kilmės valstybėje, vaikai (įvaikiai) iki 18 metų, įskaitant sutuoktinio arba asmens,

sudariusio partnerystės sutartį, vaikus (įvaikius) iki 18 metų, jeigu jie nesudarę santuokos ir yra priklausomi nuo tėvų, taip pat pirmos eilės giminaičiai pagal tiesiąją aukštutinę liniją, kurie išlaikomi ne mažiau kaip vienerius metus bei negalintys pasinaudoti kitų šeimos narių, gyvenančių užsienio valstybėje, parama.

27. **Šeimos susijungimas** – Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančio užsieniečio, kuris nėra Europos Sąjungos pilietis, šeimos narių atvykimas ir gyvenimas Lietuvos Respublikoje, kad būtų išsaugota šeima, nepaisant to, ar šeimos santykiai atsirado prieš atvykstant užsieniečiui, ar jam atvykus.

28. **Teisėtas atstovas** – tėvai ar kiti asmenys, pagal valstybės, kurios pilietis ar nuolatinis gyventojas yra nepilnametis užsienietis, teisės aktus atsakingi už nepilnametį, esantį Lietuvos Respublikoje.

29. **Užsieniečio pasas** – užsienio valstybės piliečiui, turinčiam teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir dėl objektyvių priežasčių negalinčiam gauti kelionės dokumento iš savo kilmės valstybės, išduodamas dokumentas, suteikiantis teisę jam išvykti iš Lietuvos Respublikos ir grįžti į Lietuvos Respubliką dokumento galiojimo laikotarpiu.

30. **Užsieniečio registracijos pažymėjimas** – dokumentas, patvirtinantis prieglobsčio prašytojo statusą arba tais atvejais, kai vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka prieglobsčio prašytojo asmens tapatybė yra nustatyta, – jo asmens tapatybę bei jo teisę naudotis laikinu teritoriniu prieglobsčiu Lietuvos Respublikoje.

31. **Užsieniečio sulaikymas** – užsieniečio laikinas apgyvendinimas Užsieniečių registracijos centre, apribojant jo judėjimo laisvę šio Įstatymo nustatytais pagrindais ir terminais.

32. **Užsienietis** – asmuo, kuris nėra Lietuvos Respublikos pilietis, neatsižvelgiant į tai, ar jis turi kurios nors užsienio valstybės pilietybę, ar neturi jokios.

33. **Viza** – įklijos formos leidimas, įklijuojamas į užsieniečio kelionės dokumentą, arba sprendimas, kuris suteikia teisę jo turėtojui kirsti valstybės sieną.

3 straipsnis. Užsieniečių teisės ir pareigos Lietuvos Respublikoje

1. Užsieniečiai Lietuvos Respublikoje turi tas teises ir laisves, kurias numato Lietuvos Respublikos Konstitucija, tarptautinės sutartys, Lietuvos Respublikos įstatymai ir Europos Sąjungos teisės aktai.

2. Užsieniečiai Lietuvos Respublikoje yra lygūs pagal įstatymus, neatsižvelgiant į jų lytį, rasę, tautybę, kalbą, kilmę, socialinę padėtį, tikėjimą, įsitikinimus ar pažiūras.

3. Užsieniečiai, esantys Lietuvos Respublikoje, privalo laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų.

4. Užsieniečiai policijos ar kitos teisėsaugos institucijos pareigūnų reikalavimu privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (kelionės dokumentą, leidimą gyventi ar kita), taip pat kitus dokumentus, kuriuose nurodytas buvimo valstybėje tikslas ir sąlygos ir kurie įrodo, kad jis Lietuvos Respublikoje yra teisėtai.

4 straipsnis. Užsieniečių teisėto buvimo ir gyvenimo Lietuvos Respublikoje kontrolė

Užsieniečių teisėtą buvimą ir gyvenimą Lietuvos Respublikoje kontroliuoja policija, bendradarbiaudama su kitomis teisėsaugos institucijomis, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijomis bei įstaigomis.

II SKYRIUS UŽSIENIEČIŲ ATVYKIMAS Į LIETUVOS RESPUBLIKĄ

5 straipsnis. Lietuvos Respublikos valstybės sienos kirtimas

1. Užsieniečiai gali atvykti į Lietuvos Respubliką ir išvykti iš jos tik per veikiančius pasienio kontrolės punktus.

2. Į Lietuvos Respublikos jūrų uostus atplaukusių laivų įgulų nariams netaikomi atvykimo į Lietuvos Respublikos teritoriją reikalavimai, išskyrus šio Įstatymo 7 straipsnio 1, 4 ir 5 punktuose nustatytas sąlygas.

3. Užsieniečių buvimas Lietuvos Respublikos tarptautinių oro uostų tranzito zonose nelaikomas atvykimu į Lietuvos Respublikos teritoriją.

6 straipsnis. Pareiga turėti galiojantį kelionės dokumentą

1. Atvykimui į Lietuvos Respubliką ir buvimui jos teritorijoje užsienietis privalo turėti galiojantį kelionės dokumentą, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, Europos Sąjungos teisės aktai arba Lietuvos Respublikos Vyriausybė nenustato kitaip.

2. Užsienietis privalo pateikti galiojantį kelionės dokumentą pasienio kontrolės punkte.

7 straipsnis. Užsieniečio įleidimo į Lietuvos Respubliką sąlygos

Užsienietis įleidžiamas į Lietuvos Respublikos teritoriją, kai:

1) turi galiojantį kelionės dokumentą, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, Europos Sąjungos teisės aktai ar Lietuvos Respublikos Vyriausybė nenustato kitaip;

2) turi galiojančią Lietuvos Respublikos vizą, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, Europos Sąjungos teisės aktai ar Lietuvos Respublikos Vyriausybė nenustato kitaip, arba turi galiojantį leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje arba leidimą nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje;

3) turi dokumentus, kuriuose nurodyta užsieniečio atvykimo į Lietuvos Respubliką ar buvimo joje tikslas ir sąlygos, turimos pragyvenimo lėšos buvimo Lietuvos Respublikoje metu ar jų gavimo šaltinis, turimos lėšos grįžti į savo kilmės valstybę ar vykti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją į kitą valstybę, taip pat dokumentą, patvirtinantį sveikatos draudimą, ir pareikalavus juos pateikia;

4) užsienietis nėra įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, sąrašą;

5) užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje nekelia grėsmės valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar žmonių sveikatai.

8 straipsnis. Užsieniečio neįleidimo į Lietuvos Respubliką sąlygos

1. Užsienietis neįleidžiamas į Lietuvos Respublikos teritoriją, jeigu:

1) jis neatitinka šio Įstatymo 7 straipsnyje nustatytų sąlygų;

2) paaiškėja, kad užsienietis išbuvo Lietuvos Respublikoje laikotarpį, kuris Lietuvos Respublikos tarptautinėje sutartyje, Europos Sąjungos teisės akte ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės yra nustatytas kaip buvimo be vizos laikas;

3) paaiškėja, kad pasienio kontrolės punkte užsienietis pateikė tikrovės neatitinkančius šio Įstatymo 7 straipsnio 3 punkte rodytus duomenis;

4) yra pagrindas manyti, kad užsienietis Lietuvos Respublikoje gali užsiimti neteisėta veikla, už kurią numatyta atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos įstatymus;

5) atvykdamas į Lietuvos Respubliką užsienietis pateikia kito asmens kelionės dokumentą;

6) yra pagrindas manyti, kad užsienietis atvykdamas į Lietuvos Respubliką pateikė suklastotą kelionės dokumentą;

7) yra rimtas pagrindas manyti, kad jis yra padaręs nusikaltimą žmoniškumui ar karo nusikaltimą arba vykdė genocidą, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatymuose, tarptautinėse sutartyse ir kituose tarptautinės teisės šaltiniuose.

2. Sprendimą neįleisti užsieniečio į Lietuvos Respublikos teritoriją šio straipsnio 1 dalyje numatytais atvejais priima Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Valstybės sienos apsaugos tarnyba).

3. Jeigu užsienietis pateikia prašymą suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje, sprendimą dėl užsieniečio įleidimo į Lietuvos Respublikos teritoriją priima Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – Migracijos departamentas).

4. Tvarką, reglamentuojančią užsieniečių neįleidimą į Lietuvos Respublikos teritoriją, nustato vidaus reikalų ministras.

9 straipsnis. Atvykstančių į Lietuvos Respubliką užsieniečių kontrolė

1. Užsieniečių vykimą per Lietuvos Respublikos valstybės sieną kontroliuoja Valstybės sienos apsaugos tarnyba Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnai, įleidami užsienietį į Lietuvos Respubliką, turi nustatyti, ar jis atitinka šiame Įstatyme nustatytas sąlygas ir ar nėra priešasčių, nustatytų šiame Įstatyme, dėl kurių užsienietis turi būti neįleidžiamas į Lietuvos Respubliką.

3. Valstybės sienos apsaugos tarnyba, kontroliuodama atvykstančius užsieniečius, bendradarbiauja su atitinkamomis Lietuvos Respublikos valstybės institucijomis ir įstaigomis, užsienio valstybių institucijomis bei tarptautinėmis organizacijomis, vadovaudamasi Lietuvos Respublikai įsigaliojusiomis tarptautinėmis sutartimis ir kitais teisės aktais.

10 straipsnis. Neteisėtas atvykimas į Lietuvos Respubliką

Užsieniečio atvykimas į Lietuvos Respubliką laikomas neteisėtu, jeigu užsienietis:

1) atvyksta į Lietuvos Respubliką, nors jis yra įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, sąrašą;

2) atvyksta į Lietuvos Respubliką ne per pasienio kontrolės punktą;

3) atvykdamas į Lietuvos Respubliką pateikia kito asmens arba suklastotą kelionės dokumentą;

4) atvyksta į Lietuvos Respubliką be galiojančio kelionės dokumento ir atitinkamo dokumento, suteikiančio teisę atvykti į Lietuvos Respubliką;

5) atvyksta į Lietuvos Respubliką su viza, išduota pateikus tikrovės neatitinkančius duomenis ar suklastotus dokumentus.

III SKYRIUS UŽSIENIEČIŲ BUVIMAS IR GYVENIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

PIRMASIS SKIRSNIS VIZOS

11 straipsnis. Viza

1. Viza išduodama užsieniečiui, turinčiam galiojantį kelionės dokumentą, kai jo galiojimo laikas 3 mėnesiais viršija prašomos išduoti vizos galiojimo laiką.

2. Viza nesuteikia teisės užsieniečiui Lietuvos Respublikoje mokytis, dirbti ar užsiimti kita veikla, už kurią gaunamos pajamos.

12 straipsnis. Vizų rūšys

1. Vizų rūšys yra šios:

1) oro uosto tranzitinė (A);

2) tranzitinė (B);

3) trumpalaikė (C);

4) ilgalaikė (D).

2. Vazos gali būti vienkartinės, dvikartinės ir daugkartinės.

3. Užsieniečių grupei gali būti išduota grupinė viza.

13 straipsnis. Oro uosto tranzitinė viza (A)

1. Oro uosto tranzitinė viza, skirta vykti tranzitu per Lietuvos Respublikos tarptautinį oro uostą, gali būti vienkartinė ir dvikartinė.

2. Vienkartinė oro uosto tranzitinė visa suteikia teisę užsieniečiui būti Lietuvos Respublikos tarptautinio oro uosto tranzito zonoje vieną kartą.

3. Dvikartinė oro uosto tranzitinė visa suteikia teisę užsieniečiui būti Lietuvos Respublikos tarptautinio oro uosto tranzito zonoje du kartus.

4. Užsienietis, turintis oro uosto tranzitinę vizą, gali būti Lietuvos Respublikos tarptautinio oro uosto tranzito zonoje orlaivio tarpinio nusileidimo ar persėdimo iš vieno orlaivio į kitą metu.

5. Oro uosto tranzitinė visa išduodama užsieniečiui, turinčiam užsienio valstybės, į kurią jis vyksta per Lietuvos Respublikos tarptautinį oro uostą, vizą ar leidimą gyventi arba turinčiam teisę vykti į kitą valstybę.

6. Oro uosto tranzitinės vizos turėjimas nesuteikia teisės užsieniečiui atvykti ar būti Lietuvos Respublikos teritorijoje.

7. Valstybių, kurių piliečiams arba asmenims, kurie nėra šių valstybių piliečiai, bet turi tų valstybių kompetentingų institucijų išduotus kelionės dokumentus, taikomas oro uosto tranzitinės vizos režimas, sąrašą tvirtina vidaus reikalų ministras kartu su užsienio reikalų ministru.

14 straipsnis. Tranzitinė visa (B)

1. Tranzitinė visa, skirta vykti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją, gali būti vienkartinė, dvikartinė ir daugkartinė.

2. Vienkartinė tranzitinė visa suteikia teisę užsieniečiui vykti per Lietuvos Respublikos teritoriją vieną kartą (pirmyn).

3. Dvikartinė tranzitinė visa suteikia teisę užsieniečiui vykti per Lietuvos Respublikos teritoriją du kartus (pirmyn ir atgal).

4. Daugkartinė tranzitinė visa suteikia teisę užsieniečiui vykti per Lietuvos Respublikos teritoriją keletą kartų vizos galiojimo laikotarpiu.

5. Užsienietis, turintis tranzitinę vizą, gali būti Lietuvos Respublikoje kiekvieną kartą ne ilgiau kaip 5 dienas.

6. Tranzitinė visa išduodama užsieniečiui, turinčiam užsienio valstybės, į kurią jis vyksta tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją, vizą ar leidimą gyventi arba turinčiam teisę vykti į tą valstybę.

7. Tranzitinei vizai prilyginami supaprastinto tranzito dokumentas ir supaprastinto tranzito geležinkeliu dokumentas, kurie išduodami specialaus ir tiesioginio tranzito sausuma atvejais.

15 straipsnis. Trumpalaikė visa (C)

1. Trumpalaikė visa suteikia teisę užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje iki 3 mėnesių per pusę metų, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką dienos.

2. Trumpalaikė visa gali būti vienkartinė ir daugkartinė.

3. Vienkartinė trumpalaikė visa užsieniečiui gali būti išduodama atvykti į Lietuvos Respubliką vieną kartą vizos galiojimo laikotarpiu.

4. Daugkartinė trumpalaikė visa užsieniečiui gali būti išduodama vieneriems metams ir tik išimtiniais atvejais, suderinus su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, – ilgiau kaip vieneriems metams, bet ne ilgiau kaip 5 metams.

5. Trumpalaikė visa išduodama, kai užsieniečio atvykimo į Lietuvos Respubliką tikslas yra turizmas, giminaičių ar kitų asmenų lankymas, profesiniai interesai arba kitas trumpalaikis buvimas.

16 straipsnis. Ilgalaikė visa (D)

1. Ilgalaikė visa suteikia teisę užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje ilgiau kaip 3 mėnesius.

2. Ilgalaikė visa gali būti vienkartinė ir daugkartinė.

3. Vienkartinė ilgalaikė visa išduodama užsieniečiui, kuriam leista laikinai ar nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje.

4. Daugkartinė ilgalaikė visa išduodama užsieniečiui, kurio atvykimo į Lietuvos Respubliką tikslas – ilgalaikis buvimas Lietuvos Respublikoje.

5. Užsieniečiams, kurie periodiškai atvyksta į Lietuvos Respubliką dirbti ar užsiimti kita teisėta veikla, tačiau jų pagrindinė gyvenamoji vieta yra užsienio valstybėje, išduodama daugkartinė ilgalaikė viza.

17 straipsnis. Vizos išdavimo sąlygos

1. Viza užsieniečiui gali būti išduodama, kai:

1) užsienietis turi galiojantį kelionės dokumentą, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis, Europos Sąjungos teisės aktas ar Lietuvos Respublikos Vyriausybė nenustato kitaip;

2) užsienietis turi dokumentus, kuriuose nurodyta užsieniečio atvykimo į Lietuvos Respubliką ar buvimo joje tikslas ir sąlygos, turimos pragyvenimo lėšos buvimo Lietuvos Respublikoje metu ar jų gavimo šaltinis, turimos lėšos grįžti į savo kilmės valstybę ar vykti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją į kitą valstybę, išvykų bei gyvenimo užsienio valstybėse sąrašą ir pareikalavus juos pateikia;

3) užsienietis nėra įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, sąrašą;

4) užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje nekelia grėsmės valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar žmonių sveikatai;

5) užsienietis turi galiojantį sveikatos draudimą patvirtinantį dokumentą;

6) užsienietis turi teisę sugrįžti į valstybę, iš kurios atvyko, arba valstybę, kurios pilietis ar nuolatinis gyventojas yra, arba turi teisę vykti į kitą valstybę.

2. Nagrinėjant užsieniečio prašymą išduoti vizą, turi būti atsižvelgiama į jo teisinę padėtį valstybėje, kurioje prašo išduoti vizą.

3. Dėl nacionalinio saugumo interesų, kai to reikia valstybės konstitucinės santvarkos, gynybinės galios ar saugumo užtikrinimui, suderinus su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, gali būti netaikomos šio straipsnio 1 dalies 2, 5 ir 6 punktuose nustatytos vizos išdavimo sąlygos.

18 straipsnis. Atsisakymo išduoti vizą pagrindai

Vizą užsieniečiui atsisakoma išduoti, jeigu:

1) prireikus jis nepateikia dokumentų, kuriuose nurodyta užsieniečio atvykimo į Lietuvos Respubliką ar buvimo joje tikslas ir sąlygos, turimos pragyvenimo lėšos buvimo Lietuvos Respublikoje metu ar jų gavimo šaltinis, turimos lėšos grįžti į savo kilmės valstybę ar vykti tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją į kitą valstybę, ar išvykų bei gyvenimo užsienio valstybėse sąrašo;

2) norėdamas gauti vizą jis pateikė tikrovės neatitinkančius duomenis;

3) norėdamas gauti vizą jis pateikė dokumentus, kuriuose yra klastojimo požymių;

4) jis neturi galiojančio sveikatos draudimą patvirtinančio dokumento;

5) yra pagrindas manyti, kad jis Lietuvos Respublikoje gali užsiimti neteisėta veikla, už kurią yra numatyta atsakomybė pagal Lietuvos Respublikos įstatymus;

6) jis yra įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, sąrašą;

7) jo buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar žmonių sveikatai;

8) yra rimtas pagrindas manyti, kad jis yra padaręs nusikaltimą žmoniškumui ar karo nusikaltimą arba vykdė genocidą, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatymuose, tarptautinėse sutartyse arba kituose tarptautinės teisės šaltiniuose.

19 straipsnis. Vizos panaikinimo pagrindai

1. Viza užsieniečiui panaikinama, jeigu:

1) norėdamas gauti vizą užsienietis pateikė tikrovės neatitinkančius šio Įstatymo 7 straipsnio 3 punkte nurodytus duomenis;

2) užsienietis neatitinka šiame Įstatyme nustatytų vizos išdavimo sąlygų;

3) paaiškėja atsisakymo išduoti vizą užsieniečiui pagrindai.

2. Panaikinus vizą, užsienietis privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos.

20 straipsnis. Buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą laiko pratęsimo pagrindai

1. Užsieniečiui, kuriam išduotos vizos galiojimas baigiasi, jo buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą laikas gali būti pratęstas dėl vienos iš šių priežasčių, atsiradusių po vizos išdavimo:

1) ligos, kitokio ūmaus sveikatos sutrikimo ar organizmo būklės, dėl kurios užsienietis negali išvykti iš Lietuvos Respublikos;

2) profesinės veiklos;

3) asmeninės priežasties, kurios užsienietis negalėjo numatyti ir buvimo Lietuvos Respublikoje turint vizą metu negalėjo išvengti jos atsiradimo;

4) *force majeure*.

2. Užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje turint vizą, kurios galiojimas buvo pratęstas, negali viršyti 3 mėnesių per pusę metų, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką dienos.

21 straipsnis. Vizos išdavimas, atsisakymas išduoti vizą, buvimo turint vizą laiko pratęsimas, vizos panaikinimas

1. Užsienietis dokumentus vizai gauti pateikia Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai užsienyje, o vidaus reikalų ministro kartu su užsienio reikalų ministru nustatytais atvejais – pasienio kontrolės punkte.

2. Sprendimus dėl vizos išdavimo ar atsisakymo išduoti vizą priima:

1) Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija – dėl trumpalaikių vizų;

2) Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienyje – dėl visų rūšių vizų;

3) Valstybės sienos apsaugos tarnyba – dėl trumpalaikių ir tranzitinių vizų vidaus reikalų ministro kartu su užsienio reikalų ministru nustatytais atvejais;

4) Migracijos departamentas – dėl trumpalaikių ir ilgalaikių vizų.

3. Sprendimą dėl buvimo turint vizą laiko pratęsimo priima vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos.

4. Sprendimą dėl vizos panaikinimo priima:

1) iki atvykimo į Lietuvos Respubliką – Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ir konsulinės įstaigos užsienyje;

2) kai užsienietis yra pasienio kontrolės punkte ir Lietuvos Respublikoje, – Valstybės sienos apsaugos tarnyba;

3) kai užsienietis yra Lietuvos Respublikoje, – Migracijos departamentas.

5. Valstybės institucijų ir įstaigų, kuriose užsieniečiams yra išduodamos vizos, sąrašą tvirtina vidaus reikalų ministras, suderinęs su užsienio reikalų ministru.

6. Tvarką, reglamentuojančią dokumentų vizai gauti pateikimą bei vizos išdavimą, taip pat ir vizos išdavimą pasienio kontrolės punktuose, buvimo turint vizą laiko pratęsimą, vizos panaikinimą, nustato vidaus reikalų ministras kartu su užsienio reikalų ministru.

22 straipsnis. Negaliojanti viza

Viza yra negaliojanti:

1) pasibaigus jos galiojimui;

2) prarasta;

3) panaikinta;

4) turinti klastojimo požymių;

5) išdavus naują vizą;

6) išdavus leidimą gyventi;

7) sugadinta dėl techninių ar kitų priežasčių ir dėl to netinkama naudoti.

23 straipsnis. Neteisėtas buvimas Lietuvos Respublikoje

Užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje laikomas neteisėtu, jeigu užsienietis:

- 1) yra Lietuvos Respublikoje laikotarpį, viršijantį Lietuvos Respublikos tarptautinės sutarties, Europos Sąjungos teisės akto ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytą buvimo be vizos laiką;
- 2) yra Lietuvos Respublikoje pasibaigus vizos galiojimui;
- 3) yra Lietuvos Respublikoje turėdamas panaikintą vizą pasibaigus įpareigojimo išvykti iš Lietuvos Respublikos terminui;
- 4) turi kelionės dokumentą, kuris yra suklastotas;
- 5) turi vizą, kuri yra suklastota;
- 6) yra Lietuvos Respublikoje be vizos, jeigu ji būtina;
- 7) yra Lietuvos Respublikoje be galiojančio kelionės dokumento, išskyrus prieglobsčio prašytojus;
- 8) yra neteisėtai atvykęs į Lietuvos Respubliką.

ANTRASIS SKIRSNIS UŽSIENIEČIŲ GYVENIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

24 straipsnis. Leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje

Leidimas gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas gyventi) suteikia teisę užsieniečiui gyventi Lietuvos Respublikoje, pasirinkti gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje, ją keisti, išvykti iš Lietuvos Respublikos ir grįžti į ją leidimo gyventi galiojimo laikotarpiu.

25 straipsnis. Leidimų gyventi rūšys

Užsieniečiams išduodami šie leidimai gyventi:

- 1) leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas laikinai gyventi);
- 2) leidimas nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas nuolat gyventi).

26 straipsnis. Leidimo gyventi išdavimo ir keitimo sąlygos

1. Leidimas gyventi užsieniečiui gali būti išduodamas arba keičiamas, jeigu užsienietis:
  - 1) atitinka šio Įstatymo 7 straipsnio 1, 2, 4 ir 5 punktuose nustatytas sąlygas;
  - 2) turi galiojantį sveikatos draudimą patvirtinantį dokumentą (leidimo laikinai gyventi išdavimo ar keitimo atveju);
  - 3) turi pakankamai lėšų pragyventi Lietuvos Respublikoje;
  - 4) Lietuvos Respublikoje turi gyvenamąją patalpą nuosavybės teise ar naudojasi gyvenamąją patalpą nuomos ar panaudos pagrindais, jei atitinkama sutartis sudaryta ne trumpesniam kaip leidimo laikinai gyventi galiojimo laikotarpiui ir yra nustatyta tvarka įregistruota, arba pateikia įstatymų nustatyta tvarka patvirtintą fizinio ar juridinio asmens įsipareigojimą suteikti jam gyvenamąją patalpą leidimo laikinai gyventi galiojimo laikotarpiu;
  - 5) prireikus pateikia išvykų ir gyvenimo užsienio valstybėse sąrašą.
2. Šio straipsnio 1 dalies 2–5 punktuose ir šio Įstatymo 7 straipsnio 1, 2 punktuose nustatytos sąlygos gali būti netaikomos užsieniečiui, kuriam suteiktas pabėgėlio statusas Lietuvos Respublikoje, papildoma apsauga arba laikina apsauga Lietuvos Respublikoje, yra nustatyta globa (rūpyba) arba dėl valstybės saugumo interesų.

27 straipsnis. Užsieniečio pragyvenimo lėšos leidimui gyventi gauti

Pragyvenimo Lietuvos Respublikoje lėšų dydį, kuris gali būti laikomas pakankamu pragyventi Lietuvos Respublikoje, užsieniečiui, prašančiam išduoti leidimą gyventi, nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

28 straipsnis. Leidimo gyventi išdavimas

1. Pirmą kartą išduodant užsieniečiui leidimą gyventi, paprastai išduodamas leidimas laikinai gyventi, išskyrus šiame Įstatyme nustatytus atvejus.

2. Užsienietis, kuris pirmą kartą kreipiasi dėl leidimo gyventi išdavimo, prašymą išduoti leidimą gyventi turi pateikti Lietuvos Respublikos diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai užsienyje.

3. Vidaus reikalų ministras nustato atvejus, kada užsienietis gali kreiptis dėl leidimo gyventi išdavimo būdamas Lietuvos Respublikoje.

29 straipsnis. Leidimo gyventi keitimas

1. Išduotas leidimas gyventi užsieniečiui keičiamas šio Įstatymo nustatytais pagrindais.

2. Užsienietis dėl leidimo gyventi keitimo prašymą turi pateikti vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai.

30 straipsnis. Šeimos susijungimas

1. Užsieniečio, kuris nėra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, sutuoktinis arba asmuo, sudaręs partnerystės sutartį, vaikai (įvaikiai) iki 18 metų, įskaitant sutuoktinio arba asmens, sudariusio partnerystės sutartį, vaikus (įvaikius) iki 18 metų, jeigu jie nesudarę santuokos ir yra priklausomi nuo tėvų, likę gyventi užsienio valstybėje, gali atvykti gyventi į Lietuvos Respubliką pas užsienietį, kuris teisėtai be pertraukos Lietuvos Respublikoje gyveno ne mažiau kaip 2 metus.

2. Teisės į šeimos susijungimą neturi užsieniečiai, pateikę prašymus suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje, kol dėl prieglobsčio suteikimo nepriimtas galutinis sprendimas, taip pat užsieniečiai, kuriems suteikta papildoma ar laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje.

3. Pabėgėlio Lietuvos Respublikoje statusą gavusiems užsieniečiams netaikomos šio straipsnio 1 dalies nuostatos, jei šeimos (partnerystės) santykiai atsirado po atvykimo į Lietuvos Respubliką.

4. Lietuvos Respublika gali atmesti prašymą šeimos nariams atvykti ir gyventi Lietuvos Respublikoje dėl valstybės saugumo, viešosios tvarkos ar žmonių sveikatos interesų.

5. Lietuvos Respublika, atsižvelgdama į valstybės pajėgumą priimti šio straipsnio 1 dalyje nurodyto užsieniečio šeimos narius, gali nustatyti ne ilgesnį kaip trejų metų laukimo laikotarpį nuo prašymo dėl šeimos susijungimo pateikimo iki leidimo gyventi šeimos nariams išdavimo.

6. Užsieniečių prašymų dėl šeimos susijungimo pateikimo sąlygas ir jų nagrinėjimo tvarką nustato vidaus reikalų ministras.

31 straipsnis. Leidimo gyventi išdavimas užsieniečio vaikui, gimusiam Lietuvos Respublikoje

1. Turintis leidimą gyventi užsienietis, kurio gyvenimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu gimė vaikas, per 3 mėnesius nuo vaiko gimimo dienos turi kreiptis į vidaus reikalų ministro įgaliotą instituciją dėl leidimo gyventi vaikui išdavimo.

2. Vaikui, gimusiam užsieniečio gyvenimo Lietuvos Respublikoje laikotarpiu, išduodamas tokios pat rūšies kaip abiejų tėvų arba vieno iš jų turimas leidimas gyventi. Šis leidimas galioja tiek, kiek galioja vieno iš vaiko tėvų leidimas gyventi.

32 straipsnis. Nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai

1. Nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, neatsižvelgiant į jų buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje teisėtumą, jų buvimo laikotarpiu Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka turi būti nustatyta laikinoji globa (rūpyba). Nelydimo nepilnamečio užsieniečio laikinasis globėjas (rūpintojas) atstovauja nelydimo nepilnamečio užsieniečio interesams.

2. Nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai, neatsižvelgiant į jų buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje teisėtumą, turi šias teises:

1) būti aprūpinti nemokama gyvenamąja patalpa bei būti išlaikomi Lietuvos Respublikoje socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka;

2) mokytis bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka;

- 3) nemokamai gauti būtinąją medicinos pagalbą sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka;
  - 4) nemokamai gauti socialines paslaugas socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka;
  - 5) naudotis valstybės garantuojama teisine pagalba;
  - 6) susisiekti su Lietuvos Respublikos nevyriausybinų ar tarptautinių organizacijų atstovais.
3. Migracijos departamentas, gavęs informaciją apie nelydimą nepilnametį užsienietį, privalo kartu su šio straipsnio 2 dalies 6 punkte nurodytomis organizacijomis bei nelydimo nepilnamečio užsieniečio laikinuoju globėju (rūpintoju) nedelsdamas organizuoti jo šeimos narių paiešką.
4. Atliekant nelydimo nepilnamečio užsieniečio šeimos narių paiešką kartu sprendžiamas jo teisinės padėties Lietuvos Respublikoje klausimas.

33 straipsnis. Prašymo išduoti ar pakeisti leidimą gyventi nagrinėjimo terminai

Užsieniečio prašymas išduoti leidimą gyventi turi būti išnagrinėtas:

- 1) dėl leidimo gyventi išdavimo – ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo prašymo gavimo vidaus reikalų ministro įgaliotoje institucijoje dienos;
- 2) dėl leidimo gyventi pakeitimo – ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo prašymo gavimo vidaus reikalų ministro įgaliotoje institucijoje dienos.

34 straipsnis. Sprendimo išduoti ar pakeisti užsieniečiui leidimą gyventi galiojimas

1. Sprendimas išduoti ar pakeisti užsieniečiui leidimą laikinai gyventi galioja 3 mėnesius nuo sprendimo išduoti ar pakeisti leidimą laikinai gyventi priėmimo, o sprendimas išduoti ar pakeisti užsieniečiui leidimą nuolat gyventi – 6 mėnesius nuo sprendimo išduoti ar pakeisti leidimą nuolat gyventi priėmimo.
2. Sprendimo išduoti ar pakeisti užsieniečiui leidimą gyventi galiojimo laikotarpiu užsienietis gali kreiptis dėl leidimo gyventi įforminimo.
3. Ligos atveju ar esant kitų svarbių nuo užsieniečio nepriklausančių priežasčių, apie kurių buvimą užsienietis turi raštu pranešti Migracijos departamentui, gali būti pratęstas sprendimo, nurodyto šio straipsnio 1 dalyje, galiojimas, bet ne ilgiau kaip iki 3 mėnesių.

35 straipsnis. Atsisakymo išduoti ar pakeisti užsieniečiui leidimą gyventi pagrindai

1. Išduoti ar pakeisti leidimą gyventi užsieniečiui atsisakoma, jeigu:
  - 1) jo gyvenimas Lietuvos Respublikoje gali grėsti valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar žmonių sveikatai;
  - 2) duomenys, kuriuos jis pateikė norėdamas gauti leidimą gyventi, neatitinka tikrovės;
  - 3) jis yra įtrauktas į užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, sąrašą;
  - 4) yra rimtas pagrindas manyti, kad sudaryta fiktyvi santuoka;
  - 5) jis neturi pakankamai lėšų pragyventi Lietuvos Respublikoje;
  - 6) jis neturi gyvenamosios patalpos Lietuvos Respublikoje nuosavybės teise ar nesinaudoja gyvenamąja patalpa nuomos ar panaudos pagrindais arba nepateikia įstatymų nustatyta tvarka patvirtinto fizinio ar juridinio asmens įsipareigojimo suteikti jam gyvenamąją patalpą leidimo gyventi galiojimo laikotarpiu;
  - 7) jis neturi galiojančio sveikatos draudimą patvirtinančio dokumento (leidimo laikinai gyventi išdavimo ar keitimo atveju);
  - 8) yra rimtas pagrindas manyti, kad jis yra padaręs nusikaltimą žmoniškumui ar karo nusikaltimą arba vykdė genocidą, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatymuose, tarptautinėse sutartyse arba kituose tarptautinės teisės šaltiniuose;
  - 9) per nustatytą laiką pakartotinai neįvykdė šio įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje nurodytų įsipareigojimų.
2. Užsienietis, kuriam atsisakyta išduoti ar pakeisti leidimą gyventi, gali pateikti prašymą išduoti leidimą gyventi praėjus ne mažiau kaip vieneriems metams nuo sprendimo atsisakyti išduoti

ar pakeisti leidimą gyventi priėmimo ir išnykus priežastims, dėl kurių buvo atsisakyta išduoti ar pakeisti leidimą gyventi.

36 straipsnis. Duomenų pranešimas

1. Užsienietis, turintis leidimą gyventi, ne vėliau kaip per 7 dienas privalo pranešti vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai, jei jis pakeičia:

- 1) asmens tapatybę ar pilietybę patvirtinančius dokumentus;
- 2) šeiminių padėtį;
- 3) gyvenamąją vietą.

2. Valstybės institucija ar įstaiga arba darbdavys privalo informuoti vidaus reikalų ministro įgaliotą instituciją apie užsienietį:

1) darbdavys – apie darbo sutarties su užsieniečiu, turinčiu leidimą laikinai gyventi, nutraukimą;

2) Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos – apie užsienietį, turintį leidimą laikinai gyventi, kuris nutraukė ūkinę komercinę ar kitą deklaruotą veiklą Lietuvos Respublikoje;

3) švietimo įstaiga – apie užsieniečio, turinčio leidimą laikinai gyventi, pašalinimą arba pasitraukimą iš švietimo įstaigos;

4) policija ar kita teisėsaugos institucija – apie užsienietį, kuris yra sulaikytas iki 48 valandų arba nubaustas už administracinę teisės pažeidimą;

5) teismas – apie užsienietį, kuris yra sulaikytas arba nuteistas už padarytą nusikalstamą veiklą ar nubaustas už administracinę teisės pažeidimą;

6) Kalėjimų departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos – apie užsienietį, kuris yra sulaikytas ikiteisminio tyrimo laikotarpiui arba atlieka teismo paskirtą bausmę.

37 straipsnis. Užsieniečio pasas

Užsienio valstybės piliečiui, kuris turi teisę laikinai ar nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, tačiau neturi galiojančio užsienio valstybės piliečio paso ar jį atitinkančio kelionės dokumento arba jis yra pamestas ar sunaikintas, ir dėl objektyvių priežasčių negali jo gauti iš savo kilmės valstybės kompetentingų įstaigų, vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka gali būti išduodamas užsieniečio pasas.

38 straipsnis. Asmens be pilietybės kelionės dokumentas

Užsienio valstybės pilietybės neturinčiam asmeniui, kuris turi teisę laikinai ar nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje, tačiau neturi užsienio valstybėje galiojančio kelionės dokumento, vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka gali būti išduodamas 1954 m. Konvencijoje dėl asmenų be pilietybės statuso numatytas asmens be pilietybės kelionės dokumentas.

39 straipsnis. Neteisėtas gyvenimas Lietuvos Respublikoje

Užsieniečio gyvenimas Lietuvos Respublikoje laikomas neteisėtu, jeigu užsienietis:

- 1) gyvena Lietuvos Respublikoje be leidimo gyventi, išskyrus atvejus, kai užsieniečiui šio Įstatymo nustatyta tvarka suteiktas laikinas teritorinis prieglobstis;
- 2) gyvena Lietuvos Respublikoje turėdamas negaliojantį leidimą gyventi;
- 3) gyvena Lietuvos Respublikoje turėdamas leidimą gyventi, kuris yra panaikintas;
- 4) turi suklastotą leidimą gyventi;
- 5) turi suklastotą kelionės dokumentą.

TREČIASIS SKIRSNIS UŽSIENIEČIŲ LAIKINAS GYVENIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

40 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimo ir keitimo pagrindai

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas ar keičiamas užsieniečiui, jeigu:
  - 1) jis išsaugojo teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę Pilietybės įstatymo nustatyta tvarka;
  - 2) jis yra lietuvių kilmės asmuo;
  - 3) yra šeimos susijungimo atvejis;
  - 4) jis ketina dirbti Lietuvos Respublikoje;
  - 5) jis ketina užsiimti teisėta veikla Lietuvos Respublikoje;
  - 6) jis ketina įgyti išsilavinimą, mokytis švietimo įstaigoje, stažuoti, kelti kvalifikaciją, dalyvauti profesiniuose mokymuose;
  - 7) jam yra nustatyta globa (rūpyba) arba jis yra paskirtas globėju (rūpintoju);
  - 8) jo negalima išsiųsti iš Lietuvos Respublikos šio Įstatymo nustatyta tvarka arba jam šio Įstatymo 132 straipsnio nustatyta tvarka atidėtas išsiuntimas iš Lietuvos Respublikos;
  - 9) jam šio Įstatymo nustatyta tvarka suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje;
  - 10) jam šio Įstatymo nustatyta tvarka suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje;
  - 11) dėl pavojingos organizmo būklės jis negali išvykti ir jam reikalinga neatidėliotina būtinoji medicinos pagalba. Tokių būklių sąrašą nustato sveikatos apsaugos ministras.
2. Leidimas laikinai gyventi užsieniečio prašymu taip pat gali būti pakeistas, jeigu:
  - 1) užsienietis pakeičia asmens duomenis;
  - 2) leidimas laikinai gyventi tapo netinkamas naudoti;
  - 3) pasibaigia leidimo laikinai gyventi galiojimas;
  - 4) leidime laikinai gyventi yra netikslių įrašų.
3. Užsienietis, kuriam išduodamas arba keičiamas leidimas laikinai gyventi, turi atitikti šio Įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas.
4. Leidimas laikinai gyventi įforminamas užsieniečiui pateikus galiojantį kelionės dokumentą, kurio galiojimas 3 mėnesiais turi viršyti prašomo išduoti leidimo laikinai gyventi galiojimo laiką.
5. Užsienietis, turintis leidimą laikinai gyventi, pasikeitus aplinkybėms, lemiančioms šio leidimo išdavimo pagrindą, privalo gauti naują leidimą laikinai gyventi.
6. Šeimos nariams, atvykstantiems gyventi į Lietuvos Respubliką kartu su užsieniečiu, gavusiu leidimą laikinai gyventi šio straipsnio 1 dalies 1–5, 9 ir 10 punktuose nustatytais pagrindais, leidimai laikinai gyventi gali būti išduoti tokiam pat laikotarpiui kaip ir šiam užsieniečiui.

41 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, išsaugojusiam teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę

1. Užsieniečiui, išsaugojusiam teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę, gali būti išduodamas leidimas laikinai gyventi, jeigu jis pateikia teisės į Lietuvos Respublikos pilietybę išsaugojimą patvirtinančius dokumentus.
2. Užsieniečiui, išsaugojusiam teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę, leidimas laikinai gyventi išduodamas 5 metams.

42 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas lietuvių kilmės užsieniečiui

1. Lietuvių kilmės užsieniečiui gali būti išduotas leidimas laikinai gyventi, jeigu jis pateikia lietuvių kilmę patvirtinantį dokumentą.
2. Lietuvių kilmės užsieniečiui leidimas laikinai gyventi išduodamas 5 metams.

43 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui šeimos susijungimo atveju

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui šeimos susijungimo atveju, jeigu:
  - 1) Lietuvos Respublikoje gyvena užsieniečio tėvai (įtėviai) arba vienas iš jų, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai;
  - 2) Lietuvos Respublikoje gyvena užsieniečio vaikas (įvaikis), kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis;

3) Lietuvos Respublikoje gyvena užsieniečio sutuoktinis, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis arba užsienietis, kuris turi leidimą nuolat gyventi;

4) Lietuvos Respublikoje gyvena užsieniečio tėvai (įtėviai), kurie yra nedarbingi dėl senatvės pensijos amžiaus arba invalidumo ir turi leidimą nuolat gyventi;

5) Lietuvos Respublikoje gyvena užsieniečio šeimos nariai, kurie gavo leidimą laikinai gyventi šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 1–5, 9 ir 10 punktuose nustatytais pagrindais.

2. Užsieniečiui šeimos susijungimo atveju leidimas laikinai gyventi išduodamas vieneriems metams.

3. Jeigu leidimas laikinai gyventi užsieniečiui išduodamas pagal šio straipsnio 1 dalies 3 punktą, vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka turi būti nustatyta, ar sudaryta santuoka nėra fiktyvi.

44 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, kuris ketina dirbti

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, kuris ketina dirbti Lietuvos Respublikoje, kai jis:

1) turi leidimą dirbti arba

2) šio Įstatymo 58 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais yra atleistas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti.

2. Užsieniečiui, kuris ketina dirbti, leidimas laikinai gyventi išduodamas vieneriems metams.

3. Užsieniečio prašymas išduoti leidimą laikinai gyventi gali būti nagrinėjamas kartu su prašymu išduoti leidimą dirbti.

4. Pasibaigus leidimo dirbti galiojimui, užsienietis privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos.

45 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, kuris ketina užsiimti teisėta veikla

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, kuris ketina užsiimti teisėta veikla Lietuvos Respublikoje, kai jis:

1) įregistruoja įmonę, įstaigą ar organizaciją Lietuvos Respublikoje kaip savininkas arba bendraturtis, kuriam priklauso ne mažiau kaip 10 procentų įmonės įstatinio kapitalo ar balsavimo teisių dalis, ir jo buvimas Lietuvos Respublikoje yra būtinas siekiant įmonės, įstaigos, organizacijos tikslų bei vykdamas veiklą;

2) yra įmonės, įstaigos ar organizacijos, įregistruotos Lietuvos Respublikoje, vadovas ar įgaliotas atstovas, jeigu pagrindinis jo atvykimo tikslas yra darbas įmonėje, įstaigoje ar organizacijoje;

3) Lietuvos Respublikoje ketina užsiimti teisėta veikla, kuriai nereikia gauti leidimo dirbti ar leidimo vykdyti tam tikrą veiklą.

2. Užsieniečiui, kuris ketina užsiimti teisėta veikla Lietuvos Respublikoje, leidimas laikinai gyventi išduodamas vieneriems metams.

3. Užsienietis, nutraukęs teisėtą veiklą Lietuvos Respublikoje, privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos.

46 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, kuris ketina mokytis

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, kuris ketina įgyti išsilavinimą, mokytis švietimo įstaigoje, stažuoti, kelti kvalifikaciją arba dalyvauti profesiniuose mokymuose Lietuvos Respublikoje, jeigu jis:

1) priimtas mokytis į švietimo įstaigą;

2) pakviestas stažuoti;

3) pakviestas kelti kvalifikaciją;

4) įtrauktas į profesinių mokymų dalyvių sąrašą;

5) baigęs aukštojo mokslo kursą, užsiims akademinė veikla pagal tolesnių studijų ar kvalifikacijos kėlimo programą, kai gauti lėšų pragyventi Lietuvos Respublikoje nėra jo pagrindinis tikslas.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytam užsieniečiui leidimas laikinai gyventi išduodamas mokymosi laikui, bet ne ilgiau kaip vieneriems mokslo metams. Leidimas laikinai gyventi keičiamas, jeigu užsienietis atitinka šio Įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas ir jis nėra išbrauktas iš moksleivių, stažuotojų, kvalifikacijos kėlimo, profesinių mokymų dalyvių ar studentų sąrašų.

3. Kai pasibaigia mokymosi laikotarpis arba užsienietis nutraukia mokymąsi, jis privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos.

4. Užsienietis mokymosi laikotarpiu teisės dirbti neturi.

5. Užsienietis mokymosi Lietuvos Respublikoje laikotarpiu neįgyja teisės gauti leidimą nuolat gyventi.

47 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui globos (rūpybos) nustatymo atveju

1. Leidimas laikinai gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka:

- 1) jis yra paskirtas asmens, kuris yra Lietuvos Respublikos pilietis, globėju (rūpintoju);
- 2) jo globėju (rūpintoju) yra paskirtas Lietuvos Respublikos pilietis.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatytais atvejais leidimas laikinai gyventi užsieniečiui išduodamas vieneriems metams.

48 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui suteikus papildomą apsaugą Lietuvos Respublikoje

1. Leidimas laikinai gyventi užsieniečiui išduodamas, jeigu šio Įstatymo nustatyta tvarka pateikus prašymą suteikti prieglobstį yra suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje.

2. Užsieniečiui, kuriam suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje, leidimas laikinai gyventi išduodamas vieneriems metams.

49 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui suteikus laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje

1. Leidimas laikinai gyventi užsieniečiui išduodamas, jeigu jam šio Įstatymo nustatyta tvarka suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje.

2. Leidimas laikinai gyventi užsieniečiui išduodamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytam laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje suteikimo laikotarpiui.

50 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi panaikinimo pagrindai

1. Leidimas laikinai gyventi užsieniečiui panaikinamas, jeigu:

- 1) leidimas gautas apgaulės būdu;
- 2) paaiškėja, kad yra šio Įstatymo 35 straipsnio 1 dalyje nustatyti pagrindai;
- 3) yra rimtas pagrindas manyti, kad sudaryta fiktyvi santuoka;
- 4) nutraukiama santuoka;
- 5) užsieniečiui panaikinamas leidimas dirbti Lietuvos Respublikoje;
- 6) nutraukiama darbo sutartis su užsieniečiu;

7) nustatoma, kad įmonė, įstaiga ar organizacija, kurios savininkas ar bendraturtis yra užsienietis, nevykdo deklaruotos veiklos ir (ar) užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje nėra būtinas siekiant įmonės, įstaigos, organizacijos tikslų bei vykdant veiklą;

8) nutraukiama arba pasibaigia užsieniečio teisėta veikla Lietuvos Respublikoje;

9) užsienietis nutraukia mokymąsi, stažuotę, kvalifikacijos kėlimą ar dalyvavimą profesiniuose mokymuose;

10) užsienietis Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka atleidžiamas nuo globėjo (rūpintojo) pareigų arba pasibaigia globa (rūpyba);

11) atsirado galimybė išsiųsti užsieniečių iš Lietuvos Respublikos, kai leidimas laikinai gyventi buvo išduotas pagal šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 8 punktą;

12) šio Įstatymo nustatyta tvarka panaikinama užsieniečiui suteikta papildoma arba laikinoji apsauga;

13) užsienietis išvyksta gyventi arba gyvena užsienio valstybėje ilgiau negu 6 mėnesius;

14) užsieniečio gyvenimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar žmonių sveikatai;

15) užsienietis per nustatytą laiką pakartotinai neįvykdė šio Įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje numatytų įsipareigojimų.

2. Šio straipsnio 1 dalies 4–12 punktuose nustatytais pagrindais leidimas laikinai gyventi panaikinamas, jei tai buvo pagrindas leidimui laikinai gyventi gauti.

3. Jeigu užsieniečio leidimas laikinai gyventi panaikinamas, jo šeimos narių, gyvenančių kartu su juo, leidimas laikinai gyventi taip pat panaikinamas, išskyrus atvejus, kai jie turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje kitu šio Įstatymo nustatytu pagrindu.

51 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas, keitimas ir panaikinimas

1. Užsienietis dokumentus leidimui laikinai gyventi išduoti arba pakeisti pateikia vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai.

2. Sprendimą dėl leidimo laikinai gyventi užsieniečiui išdavimo priima Migracijos departamentas, leidimą laikinai gyventi užsieniečiui išduoda vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos.

3. Sprendimą dėl leidimo laikinai gyventi užsieniečiui keitimo priima Migracijos departamentas, leidimą laikinai gyventi užsieniečiams keičia vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos.

4. Sprendimą dėl leidimo laikinai gyventi užsieniečiui panaikinimo priima Migracijos departamentas.

5. Tvarką, reglamentuojančią dokumentų leidimui laikinai gyventi gauti pateikimą bei leidimų laikinai gyventi užsieniečiams išdavimą, keitimą, panaikinimą bei fiktyvios santuokos sudarymo įvertinimą, nustato vidaus reikalų ministras, suderinęs su užsienio reikalų ministru.

52 straipsnis. Negaliojantis leidimas laikinai gyventi

Leidimas laikinai gyventi yra negaliojantis, kai:

- 1) pasibaigia leidimo laikinai gyventi galiojimas;
- 2) užsienietis miršta;
- 3) leidime laikinai gyventi yra klaidingų požymių;
- 4) leidimas yra panaikintas;
- 5) leidimas yra prarastas;
- 6) leidimas yra pakeistas šio Įstatymo 40 straipsnio 2 dalyje nustatytais pagrindais;
- 7) užsienietis įgyja leidimą nuolat gyventi;
- 8) užsienietis įgyja Lietuvos Respublikos pilietybę.

KETVIRTASIS SKIRSNIS UŽSIENIEČIŲ NUOLATINIS GYVENIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

53 straipsnis. Leidimo nuolat gyventi išdavimo ir keitimo pagrindai

1. Leidimas nuolat gyventi gali būti išduodamas užsieniečiui, jeigu:

- 1) jis išsaugojo teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę Pilietybės įstatymo nustatyta tvarka;
- 2) jis yra lietuvių kilmės asmuo;

3) jis atvyko gyventi į Lietuvos Respubliką kartu su Lietuvos Respublikos piliečiu kaip jo šeimos narys;

4) jis neteko Lietuvos Respublikos pilietybės, tačiau gyvena Lietuvos Respublikoje;

5) jis yra vaikas iki 18 metų, gimęs Lietuvos Respublikoje, ir jo tėvai ar vienas iš jų turi leidimą nuolat gyventi;

6) jis yra vaikas iki 18 metų, gyvenantis Lietuvos Respublikoje, ir jo tėvai arba vienas iš jų turi leidimą nuolat gyventi;

7) jis gavo pabėgėlio statusą Lietuvos Respublikoje;

8) jis pragyveno Lietuvos Respublikoje be pertraukos pastaruosius 5 metus ir turėjo leidimą laikinai gyventi;

9) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ įgyvendinimo įstatymo 3 straipsnyje numatytu atveju.

2. Leidimas nuolat gyventi užsieniečio prašymu gali būti pakeistas, jeigu:

1) užsienietis pakeičia asmens duomenis;

2) leidimas nuolat gyventi tapo netinkamas naudoti;

3) pasibaigia leidimo nuolat gyventi galiojimas;

4) leidime nuolat gyventi yra netikslių įrašų.

3. Užsienietis, kuriam išduodamas arba keičiamas leidimas nuolat gyventi, turi atitikti šio Įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas.

4. Leidimas nuolat gyventi užsieniečiui įforminamas 5 metams, o praėjus šiam terminui – keičiamas.

5. Užsieniečiui, kuriam leidimas laikinai gyventi buvo išduotas vadovaujantis šio Įstatymo 43 straipsnio 1 dalies nuostatomis, leidimas nuolat gyventi gali būti išduotas, jeigu jis, turėdamas leidimą laikinai gyventi, gyveno kartu su šeima Lietuvos Respublikoje be pertraukos pastaruosius 5 metus.

6. Šio straipsnio 1 dalies 8 punkte ir 5 dalyje nustatytas teisėto gyvenimo Lietuvos Respublikoje be pertraukos laikotarpis gali būti sumažintas vieneriais metais, jeigu užsienietis moka valstybinę kalbą ir išlaikė valstybinės kalbos egzaminą teisės aktų nustatyta tvarka.

7. Šeimos nariams, atvykstantiems gyventi kartu su užsieniečiu, nurodytu šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, ir kartu gyvenantiems, išduodamas leidimas nuolat gyventi.

54 straipsnis. Leidimo nuolat gyventi panaikinimo pagrindai

1. Leidimas nuolat gyventi užsieniečiui panaikinamas, jeigu:

1) leidimas gautas apgaulės būdu;

2) paaiškėja, kad yra šio Įstatymo 35 straipsnio 1 dalyje nustatyti pagrindai;

3) yra rimtas pagrindas manyti, kad sudaryta fiktyvi santuoka;

4) užsienietis išvyksta gyventi arba gyvena užsienio valstybėje ilgiau negu 6 mėnesius;

5) užsieniečio gyvenimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar žmonių sveikatai;

6) užsienietis per nustatytą laiką pakartotinai neįvykdė šio Įstatymo 36 straipsnio 1 dalyje numatytų įsipareigojimų.

2. Užsieniečiui, kuriam suteiktas pabėgėlio statusas Lietuvos Respublikoje, leidimas nuolat gyventi panaikinamas tik tuo atveju, jeigu tai būtina dėl valstybės saugumo arba viešosios tvarkos interesų.

3. Jeigu užsieniečio leidimas nuolat gyventi panaikinamas, jo šeimos narių, gyvenančių kartu su juo, leidimas nuolat gyventi taip pat panaikinamas, išskyrus atvejus, kai jie turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje kitu šio Įstatymo nustatytu pagrindu.

55 straipsnis. Leidimo nuolat gyventi išdavimas, keitimas ir panaikinimas

1. Užsienietis dokumentus leidimui nuolat gyventi išduoti arba pakeisti pateikia vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai.

2. Sprendimą dėl leidimo nuolat gyventi užsieniečiui išdavimo priima Migracijos departamentas, leidimą nuolat gyventi užsieniečiui išduoda vidaus reikalų ministro įgalios institucijos.

3. Sprendimą dėl leidimo nuolat gyventi keitimo priima ir leidimą keičia vidaus reikalų ministro įgalios institucijos.

4. Sprendimą dėl leidimo nuolat gyventi panaikinimo šio Įstatymo 54 straipsnio 1 dalies 1, 2, 4 ir 6 punktuose nustatytais pagrindais priima Migracijos departamentas.

5. Sprendimą dėl leidimo nuolat gyventi panaikinimo šio Įstatymo 54 straipsnio 1 dalies 3 ir 5 punktuose nustatytais pagrindais priima Vilniaus apygardos administracinis teismas.

6. Tvarką, reglamentuojančią dokumentų leidimui nuolat gyventi gauti pateikimą bei leidimų nuolat gyventi užsieniečiams išdavimą, keitimą, panaikinimą, taip pat fiktyvios santuokos sudarymo įvertinimą, nustato vidaus reikalų ministras.

56 straipsnis. Negaliojantis leidimas nuolat gyventi

Leidimas nuolat gyventi yra negaliojantis, kai:

- 1) pasibaigia leidimo nuolat gyventi galiojimas;
- 2) užsienietis įgyja Lietuvos Respublikos pilietybę;
- 3) užsienietis miršta;
- 4) leidime nuolat gyventi yra klaidingų požymių;
- 5) leidimas yra panaikintas;
- 6) leidimas yra pakeistas šio Įstatymo 54 straipsnio 2 dalyje nustatytais pagrindais;
- 7) leidimas yra prarastas.

PENKTASIS SKIRSNIS UŽSIENIEČIŲ DARBAS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

57 straipsnis. Užsieniečio pareiga įsigyti leidimą dirbti Lietuvos Respublikoje

1. Užsienietis, kuris ketina dirbti Lietuvos Respublikoje, privalo įsigyti leidimą dirbti Lietuvos Respublikoje (toliau – leidimas dirbti), išskyrus atvejus, numatytus šio Įstatymo 58 straipsnyje, kai užsienietis yra atleistas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti.

2. Leidimą dirbti užsienietis privalo gauti iki atvykimo į Lietuvos Respubliką.

3. Leidimas dirbti užsieniečiui gali būti išduodamas, jeigu Lietuvoje nėra specialisto, atitinkančio darbdavio keliamus kvalifikacinius reikalavimus.

4. Socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su vidaus reikalų ministru nustato sąlygas ir tvarką, kai leidimas dirbti užsieniečiui gali būti išduotas jam esant Lietuvos Respublikoje.

5. Leidimo dirbti užsieniečiams išdavimo sąlygas ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras.

6. Leidimą dirbti užsieniečiui išduoda ir panaikina Lietuvos darbo birža prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Lietuvos darbo birža).

58 straipsnis. Užsieniečio atleidimas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti

1. Užsienietis atleidžiamas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti, jeigu:

1) turi leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, išduotą pagal šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 1–3, 7, 9, 10 punktus;

2) turi leidimą nuolat gyventi.

2. Socialinės apsaugos ir darbo ministras nustato sąlygas, kurioms esant iš užsieniečio nereikalaujama įsigyti leidimo dirbti.

59 straipsnis. Leidimo dirbti išdavimo pagrindumas

Leidimas dirbti užsieniečiui išduodamas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos darbo rinkos poreikius.

60 straipsnis. Prašymo išduoti leidimą dirbti nagrinėjimo terminai

Užsieniečio prašymas išduoti leidimą dirbti turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo prašymo gavimo Lietuvos darbo biržoje dienos.

61 straipsnis. Leidimo dirbti galiojimas

1. Leidimas dirbti užsieniečiui išduodamas iki 2 metų, nurodant darbą (pareigas) ir įmonę, įstaigą ar organizaciją, kurioje užsienietis dirbs.

2. Užsieniečiui, kuris atvyksta į Lietuvos Respubliką dirbti sezoninių darbų, leidimas dirbti išduodamas iki 6 mėnesių per vienerius metus, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką dienos.

3. Užsieniečiui, kuris atvyksta dirbti į Lietuvos Respubliką kaip stažuotojas ar praktikantas, leidimas dirbti išduodamas vieneriems metams, jo galiojimas gali būti pratęsimas išimtiniais atvejais, kai stažuotės ar praktikos laikotarpis yra ilgesnis negu vieneri metai ir tai būtina atitinkamos srities kvalifikacijai įgyti.

62 straipsnis. Užsieniečių įsidarbinimas

1. Užsienietis gali įsidarbinti Lietuvos Respublikoje pagal darbo sutartį arba, kai jo nuolatinė darbo vieta yra užsienyje, gali būti atsiųstas laikinai dirbti į Lietuvos Respubliką.

2. Darbdavys gali sudaryti darbo sutartį tik su užsieniečiu, turinčiu leidimą dirbti, išskyrus šio Įstatymo 58 straipsnyje nurodytus atvejus.

3. Užsieniečio darbo užmokestis negali būti mažesnis už tokį patį darbą dirbančio Lietuvos Respublikos gyventojų.

4. Užsieniečio darbo santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos darbo kodeksas, šis Įstatymas ir Europos Sąjungos teisės aktai.

63 straipsnis. Leidimo dirbti Lietuvos Respublikoje panaikinimo pagrindai

Leidimas dirbti užsieniečiui panaikinamas, jeigu:

- 1) leidimą dirbti užsienietis gavo apgaulės būdu;
- 2) darbo sutartis nutraukta;
- 3) nutrūksta darbo santykiai su užsienyje esančiu darbdaviu, kuris buvo atsiuntęs užsienietį laikinai dirbti į Lietuvos Respubliką;
- 4) panaikinamas užsieniečio leidimas laikinai gyventi.

64 straipsnis. Neteisėtas darbas arba neteisėtas užsiėmimas kita veikla Lietuvos Respublikoje

Užsieniečio darbas arba užsiėmimas kita veikla Lietuvos Respublikoje laikomi neteisėtais, neatsižvelgiant į tai, ar gaunama pajamų, ar ne, jeigu jis:

- 1) dirba be leidimo dirbti ir (arba) darbo sutarties ir leidimo laikinai gyventi, kai juos būtina turėti;
- 2) užsiima veikla, kuriai neturi leidimo, jei būtina jį turėti, ir neturi leidimo laikinai gyventi;
- 3) mokosi švietimo įstaigoje, stažuoja, kelia kvalifikaciją ar dalyvauja profesiniuose mokymuose be leidimo laikinai gyventi, išskyrus atvejus, nurodytus šio Įstatymo 32 straipsnio 2 dalies 2 punkte ir 71 straipsnio 2 dalyje.

IV SKYRIUS**PRIEGLOBŠČIO LIETUVOS RESPUBLIKOJE SUTEIKIMAS****PIRMASIS SKIRSNIS****PRAŠYMO SUTEIKTI PRIEGLOBSTĮ PATEIKIMAS****65 straipsnis. Užsieniečio teisė kreiptis ir gauti prieglobstį Lietuvos Respublikoje**

Užsienietis turi teisę kreiptis ir gauti prieglobstį Lietuvos Respublikoje šio Įstatymo nustatyta tvarka.

66 straipsnis. Prieglobsčio formos

Šio Įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka suteikiamo prieglobsčio Lietuvos Respublikoje formos:

- 1) pabėgėlio statusas;
- 2) papildoma apsauga;
- 3) laikinoji apsauga.

67 straipsnis. Prašymo suteikti pabėgėlio statusą ar papildomą apsaugą Lietuvos Respublikoje pateikimas

1. Užsieniečio prašymas suteikti pabėgėlio statusą ar papildomą apsaugą Lietuvos Respublikoje (toliau – prašymas suteikti prieglobstį) gali būti pateiktas:

- 1) Lietuvos Respublikos valstybės sienos perėjimo punktuose arba Lietuvos Respublikos teritorijoje, kurioje galioja pasienio teisinis režimas, – Valstybės sienos apsaugos tarnybai;
- 2) teritorinei policijos įstaigai;
- 3) Užsieniečių registracijos centrui.

2. Užsienietis turi teisę asmeniškai pateikti prašymą suteikti prieglobstį. Nepilnamečių šeimos narių vardu prašymą gali pateikti vienas iš pilnamečių šeimos narių.

3. Nelydimam nepilnamečiui užsieniečiui pateikus prašymą suteikti prieglobstį, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka nustatoma laikinoji globa.

4. Tvarką, reglamentuojančią užsieniečių prašymų suteikti prieglobstį nagrinėjimą, sprendimų priėmimą ir jų vykdymą, nustato vidaus reikalų ministras.

68 straipsnis. Informacijos neatskleidimas

1. Informacija, susijusi su prašymo suteikti prieglobstį pateikimu ir nagrinėjimu, yra įslaptinama įstatymų nustatyta tvarka, išskyrus šio Įstatymo 73 straipsnio 1 dalyje ir 91 straipsnyje nustatytus atvejus arba tokius atvejus, kai prieglobsčio prašytojas raštu sutinka, kad tokia informacija būtų atskleista.

2. Užsieniečio prašyme suteikti prieglobstį pateikta informacija bei prašymo nagrinėjimo metu gauta informacija užsieniečio kilmės valstybei neteikiama.

69 straipsnis. Prašymą suteikti prieglobstį gavusios institucijos veiksmai

1. Valstybės institucijos ar įstaigos, kuriai pateiktas užsieniečio prašymas suteikti prieglobstį, įgaliotas valstybės tarnautojas:

- 1) nurodo prašyme suteikti prieglobstį arba šio prašymo protokole, jeigu prašymas nebuvo pateiktas raštu, jo pateikimo datą, laiką ir vietą;
- 2) paima visus turimus prieglobsčio prašytojo dokumentus ir kelionės bilietus;
- 3) atlieka prieglobsčio prašytojo asmens ir jo daiktų apžiūrą Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka;
- 4) apklausia prieglobsčio prašytoją;
- 5) paima prieglobsčio prašytojo pirštų atspaudus;
- 6) nufotografuoja prieglobsčio prašytoją.

2. Prieglobsčio prašytojo asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai lieka jo asmens byloje tol, kol nagrinėjamas jo prašymas suteikti prieglobstį.

3. Valstybės institucijos ar įstaigos, kuriai pateiktas prašymas suteikti prieglobstį, įgaliotas valstybės tarnautojas, atlikęs šio straipsnio 1 dalyje nurodytus veiksmus, prašymą suteikti prieglobstį arba šio prašymo protokolą, jeigu prašymas nebuvo pateiktas raštu, surinktų prieglobsčio prašytojo dokumentų ir kelionės bilietų kopijas, apklausos protokolą nedelsdamas elektroninių ryšių priemonėmis perduoda Migracijos departamentui, paimtus pirštų atspaudus – vidaus reikalų ministro įgaliotai institucijai.

4. Vidaus reikalų ministro įgaliota institucija užtikrina duomenų apie pabėgėlio pirštų atspaudus apsaugą.

5. Veiksmai, išvardyti šio straipsnio 1 ir 3 dalyse, atliekami per 24 valandas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento.

70 straipsnis. Atsakomybės netaikymas už neteisėtą atvykimą ir buvimą Lietuvos Respublikoje

Prieglobsčio prašytojui, neteisėtai atvykusiam į Lietuvos Respublikos teritoriją iš valstybės, kurioje jo gyvybei ar laisvei gresia pavojus, atsakomybė už neteisėtą atvykimą ir buvimą Lietuvos Respublikoje netaikoma, jeigu jis nedelsdamas prisistato kompetentingoms Lietuvos Respublikos institucijoms ar įstaigoms ir išsamiai paaiškina priežastis, dėl kurių jis neteisėtai atvyko į Lietuvos Respubliką arba neteisėtai yra Lietuvos Respublikos teritorijoje.

71 straipsnis. Prieglobsčio prašytojo teisės ir pareigos Lietuvos Respublikoje jo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu

1. Prieglobsčio prašytojas prašymo suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje nagrinėjimo metu turi šias teises:

1) gyventi Užsieniečių registracijos centre arba Pabėgėlių priėmimo centre bei naudotis jų teikiamomis paslaugomis;

2) tvarkyti ir notarine tvarka įforminti dokumentus, susijusius su prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimu;

3) naudotis valstybės garantuojama teisine pagalba;

4) gauti kompensaciją už naudojimąsi visuomeninio transporto priemonėmis, kai toks naudojimas susijęs su prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimu;

5) naudotis nemokamomis vertėjo paslaugomis;

6) nemokamai gauti būtinąją medicinos pagalbą ir socialines paslaugas Užsieniečių registracijos centre arba Pabėgėlių priėmimo centre;

7) socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka kas mėnesį gauti piniginę pašalpą;

8) kreiptis į Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdybos atstovus ir su jais susitikti;

9) kitas teises, kurios jam garantuojamos pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, įstatymus ir kitus teisės aktus.

2. Nepilnamečiai prieglobsčio prašytojai turi teisę mokytis bendrojo lavinimo ir profesinėse mokyklose.

3. Prieglobsčio prašytojo pareigos:

1) laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų;

2) vykdyti Migracijos departamento ir teismo sprendimuose prieglobsčio prašytojui nustatytas pareigas;

3) leisti gydytojui patikrinti sveikatos būklę;

4) prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu pateikti visus turimus dokumentus ir tikrovę atitinkančius išsamius paaiškinimus dėl prašymo suteikti prieglobstį motyvų, savo asmenybės bei atvykimo ir buvimo Lietuvos Respublikoje aplinkybių;

5) laisva forma raštu deklaruoti Užsieniečių registracijos centrui, Pabėgėlių priėmimo centrui ar teritorinei policijos įstaigai lėšas ir Lietuvos Respublikoje turimą turtą per 3 dienas nuo laikino teritorinio prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir gaunamas lėšas prašymo suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje nagrinėjimo laikotarpiu per 1 dieną nuo jų gavimo dienos.

4. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytoms prieglobsčio prašytojų teisėms įgyvendinti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės lėšos, taip pat gali būti naudojamos tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų įsteigtų humanitarinės pagalbos fondų, nevyriausybinių organizacijų lėšos tiek, kiek prieglobsčio prašytojas jų negali garantuoti deklaruotinomis lėšomis ir turtu.

5. Paaiškėjus, kad prieglobsčio prašytojas turėjo lėšų apmokėti už šio straipsnio 1 dalyje nustatytą teisių įgyvendinimą, kai jo pagrindiniai poreikiai buvo tenkinami nemokamai, jis privalo padengti valstybės turėtas išlaidas.

ANTRASIS SKIRSNIS

EUROPOS SAJUNGOS VALSTYBĖS NARĖS, ATSAKINGOS UŽ PRAŠYMO SUTEIKTI PRIEGLBSTĮ NAGRINĖJIMĄ, NUSTATYMAS

72 straipsnis. Sprendimo dėl valstybės, atsakingos už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, nustatymo priėmimas

1. Migracijos departamentas, išnagrinėjęs jam pateiktus dokumentus bei įrodymus, per 48 valandas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento priima sprendimą dėl valstybės, atsakingos už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, nustatymo.

2. Jei Europos Sąjungos valstybė narė paprašo ir jei prieglobsčio prašytojas to pageidauja, Lietuvos Respublika humanitariniais sumetimais gali sutikti nagrinėti prieglobsčio prašytojo prašymą, net jei ji nėra atsakinga už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą.

3. Priėmus sprendimą, kad už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą yra atsakinga Lietuvos Respublika, šis prašymas nagrinėjamas iš esmės.

73 straipsnis. Veiksmai, susiję su valstybės, atsakingos už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, nustatymu ir prieglobsčio prašytojo perdavimu Europos Sąjungos valstybei narei

1. Migracijos departamentas atlieka tyrimą, siekdamas nustatyti valstybę, atsakingą už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą. Atlikdamas šį tyrimą, Migracijos departamentas bendradarbiauja su Europos Sąjungos valstybių narių kompetentingomis institucijomis, prireikus teikia joms reikalingą informaciją.

2. Priėmus sprendimą, kad už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą yra atsakinga Europos Sąjungos valstybė narė, prieglobsčio prašytojo prašymas suteikti prieglobstį iš esmės nenagrinėjamas, prieglobsčio prašytojui suteikiamas laikinas teritorinis prieglobstis, šio Įstatymo 78 straipsnyje nustatytu atveju išduodamas užsieniečio registracijos pažymėjimas ir pagal šio Įstatymo 79 straipsnio nuostatas jis apgyvendinamas Lietuvos Respublikoje laikino teritorinio prieglobsčio suteikimo laikotarpiu. Tokiam prieglobsčio prašytojui laikinas teritorinis prieglobstis suteikiamas iki jo perdavimo Europos Sąjungos valstybei narei, atsakingai už jo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą.

3. Priėmęs sprendimą, kad už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą yra atsakinga Europos Sąjungos valstybė narė, Migracijos departamentas bendradarbiauja su šios valstybės kompetentingomis institucijomis, siekdamas perduoti jai prieglobsčio prašytoją.

74 straipsnis. Sprendimo dėl prieglobsčio prašytojo perdavimo Europos Sąjungos valstybei narei priėmimas

1. Gavęs Europos Sąjungos valstybės narės, atsakingos už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, sutikimą priimti prieglobsčio prašytoją, Migracijos departamentas priima sprendimą dėl prieglobsčio prašytojo perdavimo šiai Europos Sąjungos valstybei narei.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytą sprendimą vykdo vidaus reikalų ministro įgaliota institucija.

75 straipsnis. Kelionės dokumento išdavimas prieglobsčio prašytojui, kuris perduodamas Europos Sąjungos valstybei narei

1. Prieglobsčio prašytojui, kuris perduodamas Europos Sąjungos valstybei narei, atsakingai už jo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, išduodamas kelionės dokumentas (*Laissez-passer*), skirtas vienai kelionei į Europos Sąjungos valstybę narę.

2. Sprendimą dėl kelionės dokumento išdavimo priima Migracijos departamentas.

TREČIASIS SKIRSNIS PRIEGLOBSČIO LIETUVOS RESPUBLIKOJE SUTEIKIMO TVARKA

76 straipsnis. Prieglobsčio prašytojo įleidimas į Lietuvos Respublikos teritoriją ir laikino teritorinio prieglobsčio jam suteikimas

1. Migracijos departamentas, išnagrinėjęs jam pateiktus dokumentus bei įrodymus ir nustatęs, kad nė viena Europos Sąjungos valstybė narė nėra atsakinga už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą ir nėra priežasčių, nurodytų šio Įstatymo 77 straipsnyje, priima sprendimus dėl laikino teritorinio prieglobsčio suteikimo (nesuteikimo) prieglobsčio prašytojui ir apgyvendinimo Lietuvos Respublikos teritorijoje tol, kol jo prašymas bus išnagrinėtas iš esmės ir priimtas galutinis sprendimas.

2. Laikinas teritorinis prieglobstis taip pat suteikiamas prieglobsčio prašytojui, kuris buvo gražintas iš Europos Sąjungos valstybės narės Lietuvos Respublikai, kai Lietuvos Respublika yra atsakinga už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą.

3. Sprendimas, nurodytas šio straipsnio 1 dalyje, priimamas per 48 valandas nuo prašymo suteikti prieglobstį pateikimo momento ar nuo prieglobsčio prašytojo perdavimo Lietuvos Respublikai iš kurios nors Europos Sąjungos valstybės narės momento. Šis terminas gali būti pratęstas dar 24 valandoms, jeigu siekiama nustatyti priežastis, nurodytas šio Įstatymo 77 straipsnio 2 dalyje.

4. Migracijos departamento sprendimu laikino teritorinio prieglobsčio laikas pratęsimas, jeigu prieglobsčio prašytojas dėl objektyvių priežasčių per nustatytą terminą nebuvo perduotas kuriai nors Europos Sąjungos valstybei narei. Toks sprendimas priimamas per 48 valandas nuo to momento, kai paaiškėja, kad prieglobsčio prašytojas nebus perduotas kuriai nors Europos Sąjungos valstybei narei. Tokio prieglobsčio prašytojo prašymas suteikti prieglobstį nagrinėjamas iš esmės šio Įstatymo nustatyta tvarka.

77 straipsnis. Priežastys, dėl kurių prieglobsčio prašytojas neįleidžiamas į Lietuvos Respublikos teritoriją ir nesuteikiamas laikinas teritorinis prieglobstis

1. Migracijos departamento sprendimu prieglobsčio prašytojui laikinas teritorinis prieglobstis nesuteikiamas ir jo prašymas suteikti prieglobstį iš esmės nenagrinėjamas, jeigu jis atvyko į Lietuvos Respubliką iš saugios trečiosios valstybės. Toks prieglobsčio prašytojas įpareigojamas išvykti iš Lietuvos Respublikos į saugią trečiąją valstybę, jis išsiunčiamas į ją arba gražinamas.

2. Migracijos departamento sprendimu prieglobsčio prašytojui nesuteikiamas pabėgėlio statusas ir papildoma apsauga, taip pat atsisakoma suteikti laikiną teritorinį prieglobstį, jeigu, iš esmės išnagrinėjęs jo prašymą suteikti prieglobstį, paaiškėja, kad jis atvyko iš saugios kilmės valstybės arba pateikė akivaizdžiai nepagrįstą prašymą suteikti prieglobstį. Toks prieglobsčio prašytojas įpareigojamas išvykti iš Lietuvos Respublikos arba yra iš jos išsiunčiamas.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys netaikomos nelydimam nepilnamečiui prieglobsčio prašytojui. Šio straipsnio 1 dalis taip pat netaikoma, kai nustatoma Europos Sąjungos valstybė narė, atsakinga už prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą.

78 straipsnis. Užsieniečio registracijos pažymėjimo išdavimas

1. Migracijos departamentas per 48 valandas išduoda užsieniečio registracijos pažymėjimą prieglobsčio prašytojui, kuriam suteiktas laikinas teritorinis prieglobstis.

2. Užsieniečio registracijos pažymėjimas išduodamas bet kokio amžiaus prieglobsčio prašytojui.

79 straipsnis. Prieglobsčio prašytojo apgyvendinimas Lietuvos Respublikoje

1. Migracijos departamentas priima sprendimą dėl prieglobsčio prašytojo apgyvendinimo, išskyrus atvejus, kai prieglobsčio prašytojas yra sulaikytas arba jam skirta alternatyvi sulaikymui priemonė Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

2. Teisėtai į Lietuvos Respubliką atvykęs prieglobsčio prašytojas, kuriam suteiktas laikinas teritorinis prieglobstis, apgyvendinamas Užsieniečių registracijos centre Migracijos departamento sprendimu. Tokiam prieglobsčio prašytojui Migracijos departamento sprendimu gali būti leista apsigyventi ir jo pasirinktoje gyvenamojoje vietoje, jeigu pats prieglobsčio prašytojas to pageidauja.

3. Nelydimas nepilnametis prieglobsčio prašytojas vidaus reikalų ministro ir socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka apgyvendinamas Pabėgėlių priėmimo centre, jeigu jo laikinas globėjas (rūpintojas) ar kitas teisėtas atstovas tam neprieštarauja.

4. Užsieniečių registracijos centras – įstaiga, skirta laikyti šio Įstatymo nustatytais pagrindais sulaikytus užsieniečius ir apgyvendinti prieglobsčio prašytojus, atlikti tyrimą dėl centre sulaikytų ar apgyvendintų užsieniečių asmens tapatybės, atvykimo į Lietuvos Respubliką aplinkybių, tvarkyti jų apskaitą bei vykdyti užsieniečių išsiuntimą iš Lietuvos Respublikos. Užsieniečių registracijos centrą steigia, reorganizuoja ir likviduoja vidaus reikalų ministras.

5. Pabėgėlių priėmimo centras – socialines paslaugas teikianti biudžetinė įstaiga, skirta apgyvendinti užsieniečius, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, ir nelydimus nepilnamečius užsieniečius, bei įgyvendinanti prieglobstį gavusių užsieniečių socialinę integraciją. Pabėgėlių priėmimo centrą steigia, reorganizuoja ir likviduoja socialinės apsaugos ir darbo ministras.

80 straipsnis. Prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas iš esmės

Prašymą suteikti prieglobstį iš esmės nagrinėja Migracijos departamentas, atlikdamas tyrimą, kurio tikslas – nustatyti, ar prieglobsčio prašytojas atitinka šio Įstatymo 86 ar 87 straipsnyje nustatytus kriterijus, taip pat ar nėra priešasčių, nurodytų šio Įstatymo 89 straipsnyje.

81 straipsnis. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės terminai

1. Prašymas suteikti prieglobstį turi būti išnagrinėtas iš esmės ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo Migracijos departamento sprendimo dėl laikino teritorinio prieglobsčio suteikimo priėmimo dienos arba sprendimo dėl laikino teritorinio prieglobsčio pratęsimo dienos šio Įstatymo 77 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais.

2. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės terminas gali būti pratęstas Migracijos departamento sprendimu, jeigu dėl objektyvių priežasčių neįmanoma per nustatytą terminą išnagrinėti prašymą suteikti prieglobstį, tačiau šio prašymo nagrinėjimo iš esmės terminas negali viršyti 6 mėnesių nuo Migracijos departamento sprendimo dėl laikino teritorinio prieglobsčio suteikimo priėmimo dienos arba sprendimo dėl laikino teritorinio prieglobsčio pratęsimo priėmimo dienos šio Įstatymo 76 straipsnio 4 dalyje nustatytais atvejais.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo iš esmės terminai netaikomi, kai prašymas suteikti prieglobstį iš esmės nagrinėjamas šio Įstatymo 77 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka. Jeigu yra nustatoma, kad prašymas suteikti prieglobstį yra akivaizdžiai nepagrįstas, jis turi būti išnagrinėtas per 48 valandas. Šis terminas gali būti pratęstas, bet ne ilgiau kaip 7 dienoms.

82 straipsnis. Prieglobsčio prašytojo apklausa ir supažindinimas su sprendimais

1. Nagrinėjant iš esmės prieglobsčio prašytojo prašymą suteikti prieglobstį, prieglobsčio prašytojo apklausa turi būti atliekama nedalyvaujant jo šeimos nariams. Apklausos metu užtikrinama prieglobsčio prašytojo teisė į valstybės garantuojamą teisinę pagalbą, jeigu jis to pageidauja, ir teisė į vertėją. Apklausiant nepilnametį prieglobsčio prašytoją, turi dalyvauti teisėtas atstovas ar laikinas globėjas (rūpintojas) ir užtikrinama jo teisė į valstybės garantuojamą teisinę pagalbą.

2. Prieglobsčio prašytojas turi būti jam suprantama kalba supažindinamas su visais dėl jo priimtais sprendimais ir gauti jų kopijas.

83 straipsnis. Įrodinėjimo priemonių leistinumai

1. Kai nagrinėjant prieglobsčio prašytojo prašymą suteikti prieglobstį nustatoma, jog su jo statuso nustatymu susiję duomenys, nepaisant prieglobsčio prašytojo nuoširdžių pastangų, negali būti patvirtinti rašytiniais įrodymais, šie duomenys vertinami prieglobsčio prašytojo naudai ir prašymas suteikti prieglobstį laikomas pagrįstu, jei prieglobsčio prašytojo paaiškinimai iš esmės neprieštaringi bei nuoseklūs ir neprieštarauja visuotinai žinomiems faktams.

2. Šio straipsnio 1 dalis netaikoma ir duomenys, kurie negali būti patvirtinti rašytiniais įrodymais, atmetami, jei prieglobsčio prašytojo prašymo nagrinėjimo metu prieglobsčio prašytojas klaidina tyrimą, savo veiksmais ar neveikimu jį vilkina, bando sukčiauti arba nustatomi prieštaravimai tarp prieglobsčio prašytojo nurodytų faktų, turinčių esminę įtaką prieglobščiu suteikti.

84 straipsnis. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo sustabdymas ir atnaujinimas

1. Prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas sustabdomas, jei prieglobsčio prašytojas be leidimo išvyksta iš Užsieniečių registracijos centro ar Pabėgėlių priėmimo centro arba negrįžta į šiuos centrus ilgiau kaip 24 valandas.

2. Prieglobsčio prašytojo, kuriam leista apsigyventi jo pasirinktoje vietoje, prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas sustabdomas, jei per 72 valandas nėra galimybės su juo susisiekti.

3. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas atnaujinamas, jei šio straipsnio 1 dalyje nurodytas prieglobsčio prašytojas grįžo į Užsieniečių registracijos centrą ar Pabėgėlių priėmimo centrą arba atsirado galimybė susisiekti su šio straipsnio 2 dalyje nurodytu prieglobsčio prašytoju ir nuo sprendimo sustabdyti prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą nepraėjo vienas mėnuo.

4. Jei prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas sustabdomas šio straipsnio 1 ar 2 dalyje nurodytais pagrindais, prieglobsčio prašytojas nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 24 valandas po prašymo suteikti prieglobstį atnaujinimo, išsamiai raštu pateikia tokių savo veiksmų ar neveikimo motyvus.

5. Užsieniečių registracijos centras, Pabėgėlių priėmimo centras ar teritorinė policijos įstaiga tiria prieglobsčio prašytojo veiksmus ar neveikimą bei jo rašytiniame paaiškiniame, jei toks buvo gautas, nurodytų aplinkybių pagrįstumą dėl šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų pasekmių atsiradimo ir nustatę, kad prieglobsčio prašytojas savo veiksmais ar neveikimu vilkina prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą, teikia išvadą Migracijos departamentui, siūlydami pripažinti tokio prieglobsčio prašytojo prašymą suteikti prieglobstį akivaizdžiai nepagrįstu.

6. Sprendimą sustabdyti ar atnaujinti prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą priima Migracijos departamentas.

7. Jeigu prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas sustabdomas, tai ir paslaugų, ir paramos, įgyvendinant šio Įstatymo 71 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas teises, teikimas prieglobsčio prašytojui yra sustabdomas. Paslaugų ir paramos teikimas atnaujinamas išnykus aplinkybėms, dėl kurių jis buvo sustabdytas.

8. Sprendimai sustabdyti ir atnaujinti paslaugų ir paramos, įgyvendinant šio Įstatymo 71 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas teises, teikimą prieglobsčio prašytojui priimami socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

85straipsnis. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo nutraukimas

1. Prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas nutraukiamas, jeigu:

- 1) prieglobsčio prašytojas raštu pareiškia norą nutraukti prašymo nagrinėjimą;
- 2) praėjo vienas mėnuo nuo sprendimo sustabdyti prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą priėmimo dienos;
- 3) prieglobsčio prašytojas mirė, išskyrus atvejus, kai jis pateikė prašymą suteikti prieglobstį nepilnamečių šeimos narių vardu.

2. Sprendimą nutraukti prieglobsčio prašytojo prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimą priima Migracijos departamentas.

3. Jei prieglobsčio prašytojo prašymas suteikti prieglobstį buvo nutrauktas šio straipsnio 1 dalyje numatytais pagrindais, naujas pakartotinis prašymas suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje gali būti nagrinėjamas, jei naujai pateiktame prašyme suteikti prieglobstį nurodytos naujos aplinkybės.

86 straipsnis. Pabėgėlio statuso suteikimas

1. Pabėgėlio statusas suteikiamas prieglobsčio prašytojui, kuris dėl visiškai pagrįstos baimės būti persekiojamas dėl rasės, religijos, tautybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar dėl politinių įsitikinimų yra už valstybės, kurios pilietis jis yra, ribų ir negali ar bijo naudotis tos valstybės gynyba arba neturi atitinkamos užsienio valstybės pilietybės, yra už valstybės, kurioje buvo jo nuolatinė gyvenamoji vieta, ribų ir dėl išvardytų priežasčių negali ar bijo į ją grįžti, jeigu nėra priežasčių, nustatytų šio Įstatymo 88 straipsnyje.

2. Sprendimą dėl pabėgėlio statuso suteikimo arba nesuteikimo priima Migracijos departamentas.

87 straipsnis. Papildomos apsaugos suteikimas

1. Papildoma apsauga gali būti suteikta prieglobsčio prašytojui, kuris yra už savo kilmės valstybės ribų ir negali ten grįžti dėl visiškai pagrįstos baimės, kad:

1) jis bus kankinamas, su juo bus žiauriai, nežmoniška elgiamasi arba bus žeminamas jo orumas ar jis bus tokiu būdu baudžiamas;

2) yra grėsmė, kad jo kaip žmogaus teisės ir pagrindinės laisvės bus pažeistos;

3) yra grėsmė jo gyvybei, sveikatai, saugumui ar laisvei dėl paplitusios prievartos, kuri kyla karinio konflikto metu arba kuri sudaro sąlygas sistemingiems žmogaus teisių pažeidimams.

2. Sprendimą dėl papildomos apsaugos suteikimo arba nesuteikimo prieglobsčio prašytojui priima Migracijos departamentas.

88 straipsnis. Priežastys, dėl kurių nesuteikiamas pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga

Prieglobsčio prašytojui, atitinkančiam šio Įstatymo 86 ar 87 straipsnyje nustatytus kriterijus, nesuteikiamas pabėgėlio statusas arba papildoma apsauga, jeigu:

1) jis naudojasi Jungtinių Tautų institucijų ar organizacijų, išskyrus Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdybą, pagalba ir apsauga;

2) valstybės, kurioje jis gyvena, kompetentingos institucijos pripažįsta jo teises ir pareigas, susijusias su tos valstybės pilietybe;

3) yra rimtas pagrindas manyti, kad iki atvykimo į Lietuvos Respubliką jis padarė sunkų nepolitinį nusikaltimą arba yra kaltinamas veika, prieštaraujančia Jungtinių Tautų Organizacijos tikslams ir principams;

4) yra rimtas pagrindas manyti, kad jis padarė nusikaltimą žmoniškumui ar karo nusikaltimą arba vykdė genocidą, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ir kituose tarptautinės teisės šaltiniuose.

89 straipsnis. Dokumentų išdavimas užsieniečiams, gavusiems prieglobstį Lietuvos Respublikoje

1. Užsieniečiui, kuriam suteiktas pabėgėlio Lietuvos Respublikoje statusas, Migracijos departamento sprendimu išduodamas leidimas nuolat gyventi.

2. Užsieniečiui, kuriam suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje, Migracijos departamento sprendimu išduodamas leidimas laikinai gyventi.

3. Pabėgėliui, kuris nuolat gyvena Lietuvos Respublikoje, išvykti į užsienio valstybę vidaus reikalų ministro nustatyta tvarka išduodamas pabėgėlio kelionės dokumentas.

90 straipsnis. Pabėgėlio statuso ir papildomos apsaugos Lietuvos Respublikoje panaikinimas

1. Užsieniečiui suteiktas pabėgėlio Lietuvos Respublikoje statusas panaikinamas, jeigu jis:
  - 1) savo noru pasinaudojo valstybės, kurios pilietis jis yra, gynyba;
  - 2) savo noru susigrąžino prarastą pilietybę;
  - 3) įgijo užsienio valstybės pilietybę ir naudojasi tos valstybės, kurios pilietis jis dabar yra, gynyba;
  - 4) savo noru vėl apsigyveno valstybėje, kurią buvo palikęs arba už kurios ribų jis buvo bijodamas persekiojimo;
  - 5) negali atsisakyti naudotis valstybės, kurios pilietis jis yra, gynyba, nes jau nėra aplinkybių, dėl kurių buvo pripažintas pabėgėliu Lietuvos Respublikoje;
  - 6) kaip pilietybės neturintis asmuo gali grįžti į valstybę, kurioje buvo jo nuolatinė gyvenamoji vieta, nes jau nėra aplinkybių, dėl kurių buvo pripažintas pabėgėliu Lietuvos Respublikoje;
  - 7) pabėgėlio statusą Lietuvos Respublikoje gavo apgaulės būdu, išskyrus atvejus, kai jo pateikta informacija apie save neturėjo esminės įtakos priimant sprendimą suteikti jam pabėgėlio statusą Lietuvos Respublikoje.
2. Užsieniečiui suteikta papildoma apsauga panaikinama, jeigu jis:
  - 1) gali grįžti į savo kilmės valstybę, nes jau nėra aplinkybių, dėl kurių jam buvo suteikta papildoma apsauga Lietuvos Respublikoje;
  - 2) išvyksta gyventi į užsienio valstybę;
  - 3) papildomą apsaugą Lietuvos Respublikoje gavo apgaulės būdu, išskyrus atvejus, kai jo pateikta informacija apie save neturėjo esminės įtakos priimant sprendimą suteikti jam prieglobstį;
  - 4) užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui ar viešajai tvarkai.
3. Sprendimą dėl pabėgėlio statuso arba papildomos apsaugos Lietuvos Respublikoje panaikinimo priima Migracijos departamentas.

91 straipsnis. Bendradarbiavimas su tarptautinėmis organizacijomis

1. Lietuvos Respublikos valstybės institucijos ir įstaigos, spręsdamos prieglobsčio prašytojų ir prieglobstį gavusių užsieniečių problemas, bendradarbiauja su Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdyba, sudaro sąlygas šiai valdybai vykdyti įsipareigojimus stebėti, kaip Lietuvos Respublikoje laikomasi 1951 m. Konvencijos dėl pabėgėlių statuso ir 1967 m. Protokolo dėl pabėgėlių statuso reikalavimų, teikia reikiamą informaciją ir statistinius duomenis apie prieglobsčio prašytojus ir prieglobstį gavusius užsieniečius, apie Konvencijos bei Protokolo įgyvendinimą ir galiojančius ar įsigaliosiančius norminius teisės aktus dėl prieglobsčio.
2. Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdybos atstovams leidžiama nedelsiant susisiekti su prieglobsčio prašytojais. Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdyba turi teisę gauti informaciją, susijusią su prašymais suteikti prieglobstį.
3. Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdybos atstovams turi būti leidžiama susitikti su prieglobsčio prašytojais, esančiais sulaikymo vietose bei oro uostų ir jūrų uostų tranzitinėse zonose.
4. Prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimo metu Jungtinių Tautų vyriausiojo pabėgėlių komisaro valdybos atstovai gali teikti nuomonę dėl tam tikro prašymo suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikos kompetentingoms institucijoms ir įstaigoms bei teismams.

KETVIRTASIS SKIRSNIS LAIKINOSIOS APSAUGOS LIETUVOS RESPUBLIKOJE SUTEIKIMAS

92 straipsnis. Sprendimo dėl laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje užsieniečiams suteikimo priėmimas

1. Jei Europos Sąjungos Taryba priima sprendimą, kad yra masinis užsieniečių antplūdis į Europos Sąjungą, vidaus reikalų ministro teikimu sprendimą dėl laikinosios apsaugos suteikimo užsieniečiams priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

2. Jei Lietuvos Respublikos Vyriausybė priima sprendimą dėl laikinosios apsaugos suteikimo, užsieniečiai į Lietuvos Respublikos teritoriją įleidžiami bei apgyvendinami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytoje vietoje, neapribojant jų judėjimo laisvės.

3. Laikinoji apsauga suteikiama vieneriems metams. Laikinoji apsauga gali būti pratęsta, bet ne ilgiau kaip vieneriems metams.

4. Jeigu užsienietis turi teisę gauti laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, tačiau yra rimtas pagrindas manyti, kad gali būti priežasčių, dėl kurių laikinoji apsauga nesuteikiama, Migracijos departamentas atlieka tyrimą, susijusį su šių priežasčių nustatymu.

93 straipsnis. Priežastys, dėl kurių laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje nesuteikiama

1. Laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje užsieniečiui nesuteikiama, jeigu:

1) yra rimtas pagrindas manyti, kad užsienietis padarė nusikaltimą žmoniškumui ar karo nusikaltimą ar vykdė genocidą, kaip jie apibrėžiami Lietuvos Respublikos įstatymuose, tarptautinėse sutartyse ir kituose tarptautinės teisės šaltiniuose;

2) yra rimtas pagrindas manyti, kad užsienietis padarė sunkų nepolitinį nusikaltimą už Lietuvos Respublikos ribų prieš priimant jį į Lietuvos Respubliką kaip asmenį, kuris naudojasi laikinąją apsauga;

3) yra rimtas pagrindas manyti, kad užsienietis kaltinamas veika, prieštaraujančia Jungtinių Tautų Organizacijos tikslams ir principams;

1) užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje kelia pavojų valstybės saugumui arba viešajai tvarkai;

2) jis yra nuteistas už sunkų arba labai sunkų nusikaltimą.

2. Sprendimą nesuteikti užsieniečiui laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje priima Migracijos departamentas. Toks užsienietis į Lietuvos Respubliką neįleidžiamas, o jeigu jis jau yra Lietuvos Respublikos teritorijoje, išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos.

94 straipsnis. Užsieniečių, gavusių laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, teisės ir pareigos

1. Užsieniečiai, gavę laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, laikinosios apsaugos teikimo laikotarpiu turi šias teises:

1) pateikti prašymus suteikti jiems prieglobstį Lietuvos Respublikoje šio Įstatymo nustatyta tvarka;

2) nemokamai gyventi Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytoje vietoje;

3) gauti visą reikiamą informaciją apie savo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje gimtąja arba jam suprantama kalba;

4) dirbti Lietuvos Respublikoje laikinosios apsaugos suteikimo laikotarpiu;

5) gauti piniginę pašalpą, jeigu neturi kitų pajamų Lietuvos Respublikoje;

6) gauti būtinąją medicinos pagalbą ir socialines paslaugas;

7) kitas teises, kurios jiems garantuojamos pagal Lietuvos Respublikos tarptautines sutartis, įstatymus ir kitus teisės aktus.

2. Nepilnamečiai užsieniečiai, gavę laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, turi teisę mokytis bendrojo lavinimo bei profesinėse mokyklose švietimo ir mokslo ministro nustatyta tvarka.

3. Šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nurodyta teisė gali būti įgyvendinama ir pasibaigus laikinosios apsaugos laikotarpiui.

4. Užsieniečio, gavusio laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, šeimos nariai turi teisę į laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje. Ši teisė įgyvendinama tik tuo atveju, jeigu nustatoma, kad šeimos nariai buvo išskirti dėl įvykių, po kurių užsieniečiui buvo suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje.

5. Užsieniečiai, gavę laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, turi šias pareigas:

1) laikytis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų;

2) leisti gydytojui patikrinti sveikatos būklę;

3) pateikti visus turimus dokumentus ir tikrovę atitinkančią informaciją dėl savo asmens;
 4) laisva forma raštu deklaruoti Užsieniečių registracijos centrui, Pabėgėlių priėmimo centrui ar teritorinei policijos įstaigai lėšas ir turimą Lietuvos Respublikoje turtą per 3 dienas nuo laikino teritorinio prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir gaunamas lėšas prašymo suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje nagrinėjimo laikotarpiu per 1 dieną nuo jų gavimo dienos.

6. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytoms užsieniečių teisėms įgyvendinti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės lėšos, taip pat gali būti naudojamos tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų įsteigtų humanitarinės pagalbos fondų, nevyriausybinių organizacijų lėšos tiek, kiek prieglobsčio prašytojas negali jų garantuoti deklaruotinomis lėšomis ir turtu.

7. Paaiškėjus, kad prieglobsčio prašytojas turėjo lėšų apmokėti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų teisių įgyvendinimą, kai jo pagrindiniai poreikiai buvo tenkinami nemokamai, jis privalo padengti valstybės turėtas išlaidas.

95 straipsnis. Asmens dokumentų išdavimas užsieniečiams, gavusiems laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje

1. Užsieniečiams, gavusiems laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, Migracijos departamentas išduoda leidimus laikinai gyventi, kurie galioja laikinosios apsaugos suteikimo laikotarpiu.

2. Užsieniečiams, gavusiems laikinąją apsaugą, tačiau vis dar esantiems užsienio valstybės teritorijoje, Migracijos departamentas išduoda kelionės dokumentą atvykti į Lietuvos Respubliką.

96 straipsnis. Laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje panaikinimas

1. Užsieniečiui suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje panaikinama, jeigu:

- 1) užsienietis gali grįžti į kilmės valstybę;
- 2) užsienietis išvyksta gyventi į užsienio valstybę;
- 3) paaiškėja šio Įstatymo 93 straipsnio 1 dalyje nurodytos priežastys.

2. Sprendimą dėl laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje panaikinimo užsieniečiui priima Migracijos departamentas.

V SKYRIUS EUROPOS SĄJUNGOS VALSTYBIŲ NARIŲ PILIEČIŲ TEISINĖ PADĖTIS LIETUVOS RESPUBLIKOJE

97 straipsnis. Atvykimas į Lietuvos Respubliką

1. Užsienietis, kuris yra vienos iš Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, gali atvykti į Lietuvos Respubliką ir būti joje iki 3 mėnesių per pusę kalendorinių metų, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką dienos, o toks užsienietis, ieškantis darbo arba ketinantis užsiimti teisėta veikla Lietuvos Respublikoje, gali būti Lietuvos Respublikoje dar 3 mėnesius.

2. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariai gali atvykti į Lietuvos Respubliką kartu su Europos Sąjungos valstybės narės piliečiu arba atvykti pas jį ir būti Lietuvos Respublikoje šio straipsnio 1 dalyje nurodytą laiką.

98 straipsnis. Priežastys, dėl kurių Europos Sąjungos valstybės narės pilietis neleidžiamas į Lietuvos Respubliką

Europos Sąjungos valstybės narės pilietis neleidžiamas į Lietuvos Respubliką, jeigu:

- 1) neturi galiojančio kelionės dokumento, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinė sutartis, Europos Sąjungos teisės aktas arba Lietuvos Respublikos Vyriausybė nenustato kitaip;
- 2) jo buvimas Lietuvos Respublikoje keltų grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai arba žmonių sveikatai.

99 straipsnis. Gyvenimas Lietuvos Respublikoje

1. Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, ketinantis gyventi Lietuvos Respublikoje ir atitinkantis šio Įstatymo 102 straipsnio 1 dalyje numatytus pagrindus, privalo gauti Europos Bendrijų valstybės narės piliečio leidimą gyventi (toliau – EB leidimas gyventi).

2. Asmuo, dirbantis pagal darbo sutartį arba ketinantis užsiimti teisėta veikla, teikti paslaugas arba gauti paslaugų Lietuvos Respublikoje, atleidžiamas nuo pareigos turėti EB leidimą gyventi, jeigu jis numato Lietuvos Respublikoje būti iki 3 mėnesių per pusę kalendorinių metų, skaičiuojant nuo pirmosios atvykimo į Lietuvos Respubliką dienos.

3. Sprendimus dėl EB leidimų gyventi užsieniečiams, kurie yra Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, ir jų šeimos nariams išdavimo ir pratęsimo priima ir EB leidimus gyventi jiems išduoda, pratęsia bei panaikina vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos šio Įstatymo nustatyta tvarka.

100 straipsnis. Prašymo išduoti ar pratęsti EB leidimą gyventi nagrinėjimo terminas

Europos Sąjungos valstybės narės piliečio ir jo šeimos nario prašymas išduoti ar pratęsti EB leidimą gyventi turi būti išnagrinėtas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo prašymo gavimo dienos.

101 straipsnis. EB leidimo gyventi išdavimo ar pratęsimo Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui ir jo šeimos nariams pagrindai

1. Europos Sąjungos valstybės narės pilietis turi teisę gauti EB leidimą gyventi, jeigu jis ketina:

- 1) dirbti Lietuvos Respublikoje;
- 2) užsiimti teisėta veikla Lietuvos Respublikoje;
- 3) teikti paslaugas Lietuvos Respublikoje;
- 4) gauti paslaugų Lietuvos Respublikoje;
- 5) gyventi Lietuvos Respublikoje, turėdamas teisėtą pragyvenimo šaltinį;
- 6) įgyti išsilavinimą, mokytis švietimo įstaigoje, stažuoti, kelti kvalifikaciją, dalyvauti profesiniuose mokymuose;
- 7) gyventi su šeima.

2. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariai turi teisę gauti EB leidimą gyventi, kai atvyksta gyventi į Lietuvos Respubliką kartu su Europos Sąjungos valstybės narės piliečiu ar pas jį.

102 straipsnis. EB leidimo gyventi galiojimas

1. EB leidimas gyventi Europos Sąjungos valstybės narės piliečiams ir jo šeimos nariams įforminamas:

- 1) šio Įstatymo 101 straipsnio 1 dalies 1, 2, 5 ir 7 punktuose nurodytu pagrindu – iki 5 metų;
- 2) šio Įstatymo 101 straipsnio 1 dalies 3 punkte nurodytu pagrindu – paslaugų teikimo laikotarpiui, bet ne ilgiau kaip 5 metams;
- 3) šio Įstatymo 101 straipsnio 1 dalies 4 punkte nurodytu pagrindu – gaunamų paslaugų laikotarpiui, bet ne ilgiau kaip 5 metams;
- 4) šio Įstatymo 101 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytu pagrindu – vieneriems mokslo metams.

2. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariams EB leidimas gyventi įforminamas tokiam pat laikotarpiui kaip ir Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui.

103 straipsnis. Atleidimas nuo pareigos įsigyti leidimą dirbti

Europos Sąjungos valstybės narės piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie ketina dirbti Lietuvos Respublikoje, nereikia įsigyti leidimo dirbti.

104 straipsnis. EB leidimo gyventi nuolat išdavimas

1. Užsieniečiui, kuris yra Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, ir jo šeimos nariams EB leidimas gyventi nuolat išduodamas, jeigu jis teisėtai gyveno Lietuvos Respublikoje pastaruosius 4 metus.

2. EB leidimas gyventi nuolat Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui ir jo šeimos nariams įforminamas 10 metų, o praėjus šiam terminui – pratęsiamas.

3. Nebuvimo Lietuvos Respublikoje laikotarpis, viršijantis 6 mėnesius iš eilės, gali būti pagrindas neišduoti EB leidimo gyventi nuolat, išskyrus atvejus, kai nebuvimas Lietuvos Respublikoje susijęs su karine ar alternatyvia tarnyba.

105 straipsnis. Teisė pasilikti gyventi Lietuvos Respublikoje pasibaigus darbo santykiams ar kitai teisėtai veiklai

1. Europos Sąjungos valstybės narės piliečiams, pasibaigus darbo santykiams ar kitai teisėtai veiklai Lietuvos Respublikoje, EB leidimas gyventi nuolat išduodamas tuo atveju, jeigu jie sulaukė senatvės pensijos amžiaus, nustatyto pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, ir jeigu jie pastaruosius 2 metus teisėtai gyveno Lietuvos Respublikoje ir paskutiniuosius 12 mėnesių dirbo.

2. Europos Sąjungos valstybės narės piliečiams, pasibaigus darbo santykiams ar kitai teisėtai veiklai Lietuvos Respublikoje dėl nedarbingumo, EB leidimas gyventi nuolat išduodamas tuo atveju, jeigu jie Lietuvos Respublikoje gyvena pastaruosius 2 metus.

3. Europos Sąjungos valstybės narės piliečiams, nutraukusiems darbą ar kitą teisėtą veiklą Lietuvos Respublikoje dėl nedarbingumo, kurio priežastis yra nelaimingas atsitikimas darbe arba pripažinta profesinė liga, EB leidimas gyventi nuolat išduodamas, netaikant šio straipsnio 1 ar 2 dalyje numatytų sąlygų.

4. Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui įgijus teisę pasilikti Lietuvos Respublikoje, šią teisę įgyja ir jo šeimos nariai.

5. Europos Sąjungos valstybės narės piliečio, kuris mirė neįgijęs teisės pasilikti Lietuvos Respublikoje, šeimos nariams EB leidimas gyventi nuolat išduodamas, jeigu iki mirties Europos Sąjungos valstybės narės pilietis gyveno Lietuvos Respublikoje pastaruosius 2 metus arba mirė dėl nelaimingo atsitikimo darbe ar pripažintos profesinės ligos.

6. Šiame straipsnyje nurodyti Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai gali pasinaudoti teise pasilikti gyventi Lietuvos Respublikoje per 2 metus nuo šios teisės atsiradimo.

106 straipsnis. EB leidimo gyventi atsisakymo išduoti ar pratęsti arba panaikinimo pagrindai

1. EB leidimą gyventi Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui ir jos šeimos nariui atsisakoma išduoti ar pratęsti arba šis leidimas panaikinamas, jeigu šio piliečio ir jo šeimos narių buvimas Lietuvos Respublikoje keltų grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai ar žmonių sveikatai.

2. Jeigu atsisakyta išduoti EB leidimą gyventi Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui, EB leidimas gyventi neišduodamas ir jo šeimos nariams, kurie ketina atvykti į Lietuvą kartu su juo, išskyrus atvejus, jeigu jie turi teisę atvykti kitu šio Įstatymo nustatytu pagrindu.

3. Jeigu Europos Sąjungos valstybės narės piliečio EB leidimas gyventi panaikinamas, jo šeimos narių, gyvenančių kartu su juo, EB leidimas gyventi taip pat panaikinamas, išskyrus atvejus, kai jie turi teisę gyventi Lietuvos Respublikoje kitu, šio Įstatymo nustatytu pagrindu.

4. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytas pagrindas dėl žmonių sveikatos netaikomas, jeigu po pirmojo EB leidimo gyventi Europos Sąjungos valstybės narės piliečiui ir jo šeimos nariui išdavimo asmuo susirgo ar tapo neįgalus.

VI SKYRIUS UŽSIENIEČIŲ INTEGRACIJA IR NATŪRALIZACIJA

107 straipsnis. Užsieniečių integracija

1. Lietuvos Respublika sudaro sąlygas užsieniečių, kurie turi leidimą gyventi, integracijai į valstybės politinį, socialinį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą įstatymų nustatyta tvarka.

2. Lietuvos valstybės politikos užsieniečių integracijos srityje nuostatomis įgyvendinti skiriamos Lietuvos Respublikos valstybės lėšos, taip pat gali būti naudojamos tarptautinių organizacijų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų įsteigtų humanitarinės pagalbos fondų, nevyriausybinių organizacijų lėšos.

108 straipsnis. Lietuvos valstybės parama užsieniečių integracijai

1. Užsieniečiams, gavusiems prieglobstį Lietuvos Respublikoje, teikiama Lietuvos valstybės parama integracijai socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

2. Užsieniečiai, norintys gauti Lietuvos valstybės paramą integracijai, turi pateikti pajamų ir turto deklaraciją.

109 straipsnis. Užsieniečių integracijos organizavimas

1. Užsieniečių integracijos įgyvendinimą koordinuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliota institucija Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Lietuvos valstybės paramos teikimą užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai koordinuoja ir prižiūri Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.

3. Socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota institucija ar įstaiga kartu su savivaldybėmis bei nevyriausybėmis organizacijomis organizuoja ir įgyvendina Lietuvos valstybės paramos teikimą užsieniečių integracijai.

4. Savivaldybės ir kiti juridiniai asmenys, sudarę sutartis su socialinės apsaugos ir darbo ministro įgaliota įstaiga, atsako už Lietuvos valstybės teikiamos paramos užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai administravimą.

110 straipsnis. Lietuvos valstybės teikiamos paramos užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai sritys

Lietuvos Respublikos valstybės paramos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka užsieniečių, gavusių prieglobstį Lietuvos Respublikoje, integracijai sritys:

- 1) valstybinės kalbos mokymas;
- 2) švietimas;
- 3) užimtumas;
- 4) aprūpinimas gyvenamąja patalpa;
- 5) socialinė apsauga;
- 6) sveikatos apsauga;
- 7) visuomenės informavimas apie užsieniečių integraciją.

111 straipsnis. Užsieniečių natūralizacija

Užsienietis turi teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę Pilietybės įstatymo nustatyta tvarka.

VII SKYRIUS UŽSIENIEČIŲ JUDĖJIMO LAISVĖ LIETUVOS RESPUBLIKOJE

112 straipsnis. Užsieniečio judėjimo laisvės Lietuvos Respublikoje apribojimas

Užsieniečio judėjimo laisvė Lietuvos Respublikoje gali būti apribota, jeigu tai būtina valstybės saugumui, viešajai tvarkai užtikrinti, žmonių sveikatai ar dorovei apsaugoti, nusikalstamumui sustabdyti arba kitų asmenų teisėms ir laisvėms apsaugoti.

113 straipsnis. Užsieniečio sulaikymo pagrindai

Užsienietis gali būti sulaikytas šiais pagrindais:

- 1) kad užsienietis negalėtų be leidimo atvykti į Lietuvos Respubliką;

- 2) kai užsienietis neteisėtai atvyko į Lietuvos Respubliką ar neteisėtai joje yra;
- 3) kai siekiama užsienietį, kuris neįleidžiamas į Lietuvos Respubliką, grąžinti į valstybę, iš kurios jis atvyko;
- 4) kai įtariama, kad užsienietis naudojami suklastotais dokumentais;
- 5) kai priimamas sprendimas užsienietį išsiųsti iš Lietuvos Respublikos;
- 6) kai siekiama užkirsti kelią pavojingoms ar ypač pavojingoms užkrečiamosioms ligoms plisti;
- 7) kai užsieniečio buvimas Lietuvos Respublikoje kelia grėsmę valstybės saugumui, viešajai tvarkai arba žmonių sveikatai.

114 straipsnis. Užsieniečio sulaikymas

1. Policijos ar kitos teisėsaugos institucijos pareigūnas turi teisę sulaikyti užsienietį ne ilgiau kaip 48 valandoms.
2. Ilgiau kaip 48 valandoms užsienietis teismo sprendimu sulaikomas Užsieniečių registracijos centre.
3. Užsienietis, kuriam nesukako 18 metų, gali būti sulaikytas tik kraštutiniu atveju, atsižvelgiant į geriausias jo interesus.

115 straipsnis. Alternatyvios sulaikymui priemonės

1. Teismas, atsižvelgdamas į tai, kad užsieniečio tapatybė nustatyta, jis nekelia grėsmės valstybės saugumui ir viešajai tvarkai, teikia pagalbą teismui nustatant jo teisinę padėtį Lietuvos Respublikoje bei kitas aplinkybes, gali priimti sprendimą nesulaikyti užsieniečio ir skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę.
2. Alternatyvios sulaikymui priemonės yra:
  - 1) užsienietis nustatytu laiku periodiškai turi atvykti į atitinkamą teritorinę policijos įstaigą;
  - 2) užsienietis ryšio priemonėmis nustatytu laiku turi pranešti atitinkamai teritorinės policijos įstaigai apie savo buvimo vietą;
  - 3) patikėti atitinkamai socialinei įstaigai prižiūrėti nelydimą nepilnametį užsienietį;
  - 4) patikėti prižiūrėti užsienietį Lietuvos Respublikos piliečiui arba Lietuvos Respublikoje teisėtai gyvenančiam užsieniečiui, turintiems giminystės ryšių su užsieniečiu, kurio sulaikymo klausimas sprendžiamas, jei šis asmuo įsipareigojo rūpintis juo ir jį išlaikyti;
  - 5) apgyvendinti užsienietį Užsieniečių registracijos centre netaikant judėjimo laisvės apribojimų.
3. Jeigu nevykdomos teismo sprendimu paskirtos šio straipsnio 2 dalyje išvardytos alternatyvios sulaikymui priemonės, teritorinė policijos įstaiga kreipiasi į teismą su teikimu sulaikyti užsienietį.
4. Priimant sprendimą skirti alternatyvią sulaikymui priemonę, turi būti nustatytas jos taikymo terminas.

116 straipsnis. Kreipimasis į teismą su teikimu sulaikyti užsienietį arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę

1. Jeigu yra šio Įstatymo nustatytas užsieniečio sulaikymo pagrindas, su teikimu sulaikyti užsienietį ilgiau negu 48 valandoms arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę į apylinkės teismą pagal užsieniečio buvimo Lietuvos Respublikos teritorijoje vietą kreipiasi policijos ar kitos teisėsaugos institucijos pareigūnas per 48 valandas nuo užsieniečio sulaikymo momento. Užsieniečio dalyvavimas teismo posėdyje yra būtinas. Teikimo sulaikyti užsienietį arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę nagrinėjimo teisme metu jis turi teisę į Lietuvos valstybės garantuojamą teisinę pagalbą.
2. Teismas šio straipsnio 1 dalyje nurodytą teikimą nagrinėja Administracinių bylų teisenos įstatymo ir šio Įstatymo nustatyta tvarka.
3. Teismo sprendimas sulaikyti užsienietį arba skirti jam alternatyvią sulaikymui priemonę turi būti nedelsiant paskelbiamas užsieniečiui suprantama kalba, nurodant priežastis, dėl kurių jis

sulaikomas arba jam skiriama alternatyvi sulaikymui priemonė. Teismo sprendimas sulaikyti užsieniečių arba taikyti jam alternatyvią sulaikymui priemonę įsigalioja nuo paskelbimo momento.

4. Teismo sprendime sulaikyti užsieniečių turi būti nurodytas sulaikymo pagrindas, taip pat sulaikymo terminas, apibrėžtas tikslia kalendorine data, ir sulaikymo vieta.

117 straipsnis. Sprendimo sulaikyti užsieniečių apskundimas

1. Užsienietis apylinkės teismo sprendimą sulaikyti jį arba pratęsti jo sulaikymo terminą, arba taikyti jam alternatyvią sulaikymui priemonę turi teisę apskųsti Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka. Skundas gali būti pateikiamas per Užsieniečių registracijos centrą. Užsieniečių registracijos centras užsieniečio skundą perduoda Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui.

2. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka išnagrinėja užsieniečio skundą ir priima sprendimą ne vėliau kaip per 10 dienų nuo skundo priėmimo dienos.

118 straipsnis. Sprendimo sulaikyti užsieniečių pakartotinis svarstymas

1. Išnykus užsieniečio sulaikymo pagrindams, užsienietis turi teisę, o užsieniečio sulaikymą inicijavusi institucija nedelsdama privalo kreiptis į apylinkės teismą pagal užsieniečio buvimo vietą su prašymu pakartotinai svarstyti sprendimą sulaikyti užsieniečių.

2. Teismas, gavęs užsieniečio ar užsieniečio sulaikymą inicijavusios institucijos prašymą pakartotinai svarstyti sprendimą dėl užsieniečio sulaikymo, ne vėliau kaip per 10 dienų nuo prašymo priėmimo dienos pakartotinai svarsto sprendimą sulaikyti užsieniečių ir priima vieną iš šių sprendimų:

- 1) palikti galioti sprendimą sulaikyti užsieniečių;
- 2) pakeisti sprendimą sulaikyti užsieniečių;
- 3) panaikinti sprendimą sulaikyti užsieniečių.

3. Šio straipsnio 2 dalyje išvardyti apylinkės teismo sprendimai įsigalioja nuo jų priėmimo dienos.

4. Teismo sprendimas gali būti skundžiamas šio Įstatymo 117 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

119 straipsnis. Sulaikymo pabaiga

1. Išnykus sulaikymo pagrindams, užsienietis remiantis įsigaliojusi teismo sprendimu paleidžiamas iš sulaikymo vietos nedelsiant.

2. Jeigu pasibaigė užsieniečio sulaikymo terminas, užsienietis turi būti paleistas iš sulaikymo vietos nedelsiant.

VIII SKYRIUS ASMENS TAPATYBĖS NUSTATYMAS

120 straipsnis. Sulaikyto užsieniečio asmens tapatybės nustatymas

1. Sulaikyto užsieniečio asmens tapatybei nustatyti policijos ar kitos teisėsaugos institucijos pareigūnas turi teisę laikinai paimti užsieniečio kelionės dokumentą, kelionės bilietus, kitus dokumentus (jei užsienietis juos turi), iki bus nustatyta užsieniečio asmens tapatybė ir dokumentų tikrumas.

2. Nustatydamas užsieniečio asmens tapatybę, policijos ar kitos teisėsaugos institucijos pareigūnas turi teisę atlikti asmens apžiūrą ir patikrinti daiktus Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

3. Sulaikyto užsieniečio duomenys gali būti perduodami užsienio valstybei jo asmens tapatybės nustatymo tikslu vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais ir tarptautinės teisės aktais.

121 straipsnis. Užsieniečio fotografavimas ir daktiloskopavimas

1. Asmens tapatybei nustatyti užsienietis nufotografuojamas ir paimami jo pirštų atspaudai, kai jis:

- 1) pateikia prašymą suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje;
  - 2) yra sulaukytas už neteisėtą atvykimą į Lietuvos Respubliką, buvimą joje, gyvenimą, vykimą tranzitu ar išvykimą iš Lietuvos Respublikos;
  - 3) yra išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos arba gražinamas į užsienio valstybę.
2. Užsieniečių pirštų atspaudus registruoja vidaus reikalų ministro įgaliota institucija. Jie tvarkomi vadovaujantis Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimais.

122 straipsnis. Dezoksiribonukleino rūgšties (DNR) testas

1. Jeigu užsienietis prašo išduoti leidimą gyventi, siekdamas gyventi su šeima arba gauti prieglobstį, Migracijos departamentas gali įpareigoti užsienietį ir asmenį, su kuriuo užsienietį sieja giminystės ryšiai, atlikti DNR testą, kad būtų patvirtintas giminystės ryšys.

2. Atlikti DNR testą gali būti prašoma tik tuo atveju, kai užsienietis negali įrodyti turimo giminystės ryšio kitaip.

3. DNR testo atlikimo išlaidas padengia užsienietis, išskyrus prieglobsčio prašytojus, kurių DNR testo atlikimo išlaidas apmoka Lietuvos Respublika.

123 straipsnis. Amžiaus nustatymo tyrimas

1. Migracijos departamentas, kai yra pagrįstų abejonių dėl užsieniečio amžiaus, gali įpareigoti užsienietį, kuris prašo išduoti leidimą gyventi arba prašo suteikti prieglobstį, atlikti amžiaus nustatymo tyrimą.

2. Amžiaus nustatymo tyrimas turi būti atliktas užsieniečio, kurio amžius nustatomas, sutikimu. Jeigu nustatomas nepilnamečio užsieniečio amžius, tyrimas atliekamas tik gavus jo tėvų, kitų teisėtų atstovų arba laikino globėjo (rūpintojo) sutikimą.

3. Jeigu užsienietis nesutinka atlikti amžiaus nustatymo tyrimo, laikoma, kad jis neatitinka šio Įstatymo 26 straipsnio 1 dalyje keliamų sąlygų.

4. Jeigu užsienietis, kuris prašo suteikti prieglobstį Lietuvos Respublikoje, atsisako atlikti amžiaus nustatymo tyrimą ir nėra tam pateisinamų priežasčių, kiti duomenys, kurie negali būti patvirtinti rašytiniais įrodymais, vertinami pagal šio Įstatymo 83 straipsnio 2 dalį.

5. Amžiaus nustatymo tyrimo išlaidas padengia užsienietis, išskyrus prieglobsčio prašytojus, kurių tyrimo išlaidas apmoka Lietuvos Respublika

IX SKYRIUS**UŽSIENIEČIŲ IŠVYKIMAS IŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS****124 straipsnis. Išvykimas iš Lietuvos Respublikos**

1. Užsienietis privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos iki vizos arba leidimo laikinai gyventi galiojimo pabaigos.

2. Užsienietis privalo išvykti iš Lietuvos Respublikos iki buvimo be vizos laikotarpio, nustatyto Lietuvos Respublikos tarptautinėje sutartyje, Europos Sąjungos teisės akte arba Lietuvos Respublikos Vyriausybės, pabaigos.

3. Užsieniečiui išvykti iš Lietuvos Respublikos neleidžiama įstatymų nustatytais atvejais.

125 straipsnis. Įpareigojimas išvykti iš Lietuvos Respublikos

Užsienietis yra įpareigojamas išvykti iš Lietuvos Respublikos, jeigu:

- 1) jam panaikinta viza;
- 2) jam panaikintas leidimas laikinai gyventi arba leidimas nuolat gyventi;
- 3) jis yra Lietuvos Respublikoje pasibaigus vizos galiojimui;
- 4) jis gyvena Lietuvos Respublikoje pasibaigus leidimo laikinai gyventi galiojimui;

5) į Lietuvos Respubliką jis atvyko teisėtai, tačiau gyvena Lietuvos Respublikoje be leidimo laikinai gyventi ar leidimo nuolat gyventi, jeigu privalo jį turėti;

6) jis yra Lietuvos Respublikoje ilgiau negu Lietuvos Respublikos tarptautinėje sutartyje, Europos Sąjungos teisės akte ar Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta buvimo be vizos valstybėje laiką.

126 straipsnis. Išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos pagrindai

1. Užsienietis išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos, jeigu:

- 1) jis per nustatytą laiką neįvykdė įpareigojimo išvykti iš Lietuvos Respublikos;
- 2) jis neteisėtai atvyko į Lietuvos Respubliką ar neteisėtai joje yra;
- 3) jo buvimas Lietuvos Respublikoje gresia valstybės saugumui arba viešajai tvarkai.

2. Šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktų nuostatos netaikomos užsieniečiams, kurie gali būti gražinami į kilmės ar užsienio valstybę, bei prieglobsčio prašytojams. Tokie užsieniečiai gražinami pagal šio Įstatymo 129 straipsnio nuostatas.

3. Šio straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatos netaikomos užsieniečiams, kurie gali būti gražinami į kilmės ar užsienio valstybę.

127 straipsnis. Sprendimų dėl įpareigojimo išvykti, išsiuntimo, gražinimo bei vykimo tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją vykdymo terminai ir tvarka

1. Sprendimas, kuriuo užsienietis įpareigojamas išvykti iš Lietuvos Respublikos, privalo būti įvykdytas ne vėliau kaip per 15 dienų nuo sprendimo užsieniečiui įteikimo dienos.

2. Sprendimas dėl užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos privalo būti įvykdytas nedelsiant, jeigu nėra aplinkybių, dėl kurių sprendimo vykdymas gali būti atidėtas.

3. Sprendimą dėl užsieniečio įpareigojimo išvykti iš Lietuvos Respublikos pagal kompetenciją priima ir jo įvykdymą kontroliuoja policija ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba.

4. Sprendimą dėl užsieniečio išsiuntimo šio Įstatymo 126 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytais pagrindais priima Migracijos departamentas, dėl užsieniečio išsiuntimo šio Įstatymo 126 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytu pagrindu – Vilniaus apygardos administracinis teismas, o juos įgyvendina Valstybės sienos apsaugos tarnyba arba policija.

5. Sprendimą dėl užsieniečio gražinimo ar jo vykimo tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją priima Migracijos departamentas arba Valstybės sienos apsaugos tarnyba, o sprendimus įgyvendina policija arba Valstybės sienos apsaugos tarnyba.

6. Tvarką, reglamentuojančią sprendimų dėl užsieniečio įpareigojimo išvykti, išsiuntimo, gražinimo ir vykimo tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją priėmimą ir jų vykdymą, nustato vidaus reikalų ministras.

128 straipsnis. Aplinkybės, į kurias atsižvelgiama priimant sprendimą išsiųsti užsienietį arba dėl kurių sprendimo dėl užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos vykdymas sustabdomas

1. Priimant sprendimą išsiųsti užsienietį iš Lietuvos Respublikos, atsižvelgiama į jo:

- 1) teisėto buvimo Lietuvos Respublikoje laiką;
- 2) šeiminius ryšius su asmenimis, gyvenančiais Lietuvos Respublikoje;
- 3) esamus socialinius, ekonominius ir kitus ryšius su Lietuvos Respublika;
- 4) padaryto teisės pažeidimo pavojingumo pobūdį ir mastą.

2. Sprendimo dėl užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos vykdymas sustabdomas, jeigu:

1) sprendimas dėl užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos apskundžiamas teismui, išskyrus atvejus, kai užsienietis turi būti išsiųstas dėl jo keliamos grėsmės valstybės saugumui ar viešajai tvarkai;

- 2) užsienietį atsisako priimti užsienio valstybė, į kurią jis gali būti išsiųstas;

3) užsieniečiui reikia suteikti būtinąją medicinos pagalbą, kurios suteikimo reikalingumą patvirtina sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų konsultacinė komisija;

4) jo negalima išsiųsti dėl objektyvių aplinkybių (užsienietis neturi galiojančio kelionės dokumento, nėra galimybės gauti kelionės bilietų ir kita).

3. Išnykus priežastims, nurodytoms šio straipsnio 2 dalyje, sprendimas dėl užsieniečio išsiuntimo iš Lietuvos Respublikos privalo būti įvykdytas nedelsiant.

129 straipsnis. Gražinimas

1. Užsieniečiai, taip pat ir nepilnamečiai užsieniečiai iki 18 metų, kurie yra neteisėtai Lietuvos Respublikos teritorijoje, gali būti gražinami savo noru ar priverstinai į kilmės ar užsienio valstybę, į kurią jie turi teisę vykti.

2. Nelydimas nepilnametis užsienietis gražinamas tik tuo atveju, jeigu užsienio valstybėje, į kurią yra gražinamas, jis bus tinkamai prižiūrimas, atsižvelgiant į jo poreikius, amžių ir savarankiškumo lygį.

3. Jeigu nelydimo nepilnamečio užsieniečio negalima gražinti į kilmės ar kitą valstybę, jam turi būti suteikta teisė gyventi Lietuvos Respublikoje šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytu pagrindu.

4. Sprendžiant užsieniečio gražinimo klausimą, bendradarbiaujama su užsienio valstybėmis ir tarptautinėmis organizacijomis pagal sudarytas tarptautines sutartis.

130 straipsnis. Draudimas išsiųsti arba gražinti užsienietį

1. Draudžiama išsiųsti arba gražinti užsienietį į valstybę, kurioje jo gyvybei ar laisvei gresia pavojus arba jis gali būti persekiojamas dėl rasės, religijos, tautybės, priklausymo tam tikrai socialinei grupei ar dėl politinių įsitikinimų, arba į valstybę, iš kurios jis gali būti vėliau nusiųstas į tokią valstybę.

2. Užsienietis neišsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos arba negražinamas į valstybę, jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad joje užsienietis bus kankinamas, su juo bus žiauriai, nežmoniška elgiamasi arba žeminamas jo orumas ar jis bus tokiu būdu baudžiamas.

3. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos netaikomos užsieniečiui, kuris dėl svarbių priežasčių kelia pavojų Lietuvos Respublikos saugumui arba įsiteisėjusiu teismo nuosprendžiu nuteistas už sunkų arba labai sunkų nusikaltimą ir kelia pavojų visuomenei.

131 straipsnis. Išsiuntimo lėšos

1. Užsienietis iš Lietuvos Respublikos išsiunčiamas:

1) savo lėšomis;

2) fizinių ar juridinių asmenų, kurių jis buvo pakviestas į Lietuvos Respubliką, lėšomis.

2. Jei nėra lėšų, numatytų šio straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose, užsienietis iš Lietuvos Respublikos išsiunčiamas valstybės lėšomis. Šios valstybės lėšos teisės aktų nustatyta tvarka išieškamos iš fizinių ar juridinių asmenų, kurių užsienietis buvo pakviestas į Lietuvos Respubliką.

132 straipsnis. Leidimo laikinai gyventi išdavimas užsieniečiui, kurio išsiuntimas sustabdytas

Jeigu užsieniečio išsiuntimas sustabdytas dėl šio Įstatymo 128 straipsnio 2 dalies 2–4 punktuose numatytų aplinkybių ir šios aplinkybės per vienerius metus nuo sprendimo išsiųsti užsienietį iš Lietuvos Respublikos vykdymo sustabdymo neišnyko, jam išduodamas leidimas laikinai gyventi šio Įstatymo 40 straipsnio 1 dalies 8 punkte nustatytu pagrindu, o sprendimą dėl užsieniečio išsiuntimo persvarsto teismas.

133 straipsnis. Draudimas atvykti į Lietuvos Respubliką

1. Užsieniečiui, kuriam buvo atsisakyta išduoti Lietuvos Respublikos vizą ar ji buvo panaikinta, kuris buvo neįleistas į Lietuvos Respubliką, įpareigotas išvykti, išsiųstas iš Lietuvos Respublikos, taip pat gražintas į kilmės ar užsienio valstybę, kuris bandė neteisėtai išvykti iš

Lietuvos Respublikos arba išvyko iš jos, kurio atvykimas į Lietuvos Respubliką ir buvimas joje grėstų valstybės saugumui ar viešajai tvarkai, gali būti uždrausta atvykti į Lietuvos Respubliką apibrėžtą arba neapibrėžtą laiką.

2. Šio straipsnio 1 dalies nuostatos gali būti netaikomos užsieniečiui, jeigu jis savanoriškai sutiko ir buvo grąžintas į kilmės ar užsienio valstybę, į kurią jis turėjo teisę vykti.

3. Užsieniečių, kuriems draudžiama atvykti į Lietuvos Respubliką, sąrašą sudaro ir tvarko Migracijos departamentas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

4. Sprendimą uždrausti (neuždrausti) užsieniečiui atvykti į Lietuvos Respubliką priima Migracijos departamentas.

134 straipsnis. Užsieniečio perdavimas tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją

1. Užsienietis pagal Lietuvos Respublikos tarptautinę sutartį ar Europos Sąjungos teisės aktą gali būti perduotas iš vienos užsienio valstybės per Lietuvos Respublikos teritoriją tranzitu kitai užsienio valstybei, jeigu yra pateikiami įrodymai, kad jis turi teisę vykti į užsienio valstybę, ir duomenys dėl tranzito per Lietuvos Respublikos teritoriją būtinumo.

2. Užsieniečio perdavimas per Lietuvos Respublikos teritoriją yra draudžiamas, jeigu:

1) valstybėje, į kurią perduodamas užsienietis, yra nustatomos šio Įstatymo 130 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytos priežastys;

2) jo perdavimas keltų grėsmę Lietuvos Respublikos valstybės saugumui, viešajai tvarkai arba žmonių sveikatai.

135 straipsnis. Neteisėtas išvykimas iš Lietuvos Respublikos

1. Užsieniečio išvykimas iš Lietuvos Respublikos laikomas neteisėtu, jeigu jis:

1) išvyksta iš Lietuvos Respublikos ne per pasienio kontrolės punktą;

2) išvykdamas iš Lietuvos Respublikos pateikia kito asmens arba suklastotus dokumentus;

3) išvyksta iš Lietuvos Respublikos, nors jam taikomi judėjimo laisvės Lietuvos Respublikoje apribojimai;

4) neturėdamas galiojančio kelionės dokumento bando išvykti iš Lietuvos Respublikos.

2. Užsieniečiui, kuris bandė neteisėtai išvykti iš Lietuvos Respublikos ar neteisėtai išvyko iš jos, gali būti uždrausta atvykti į Lietuvos Respubliką apibrėžtą arba neapibrėžtą laiką.

X SKYRIUS

SPRENDIMŲ DĖL UŽSIENIEČIŲ TEISINĖS PADĖTIES APSKUNDIMAS

136 straipsnis. Sprendimo apskundimo teisė

Sprendimai, priimti pagal šį Įstatymą, gali būti skundžiami šio bei kitų Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

137 straipsnis. Skundo padavimas

1. Skundas dėl sprendimo, priimto pagal šį Įstatymą, gali būti paduotas atitinkamam administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis, išskyrus šiame Įstatyme numatytus atvejus.

2. Skundą dėl sprendimo, priimto pagal šį Įstatymą, jeigu sprendimas buvo priimtas nagrinėjant šeimos vardu pateiktą prašymą pagal šio Įstatymo 67 straipsnio 2 dalį, gali paduoti užsienietis, pateikęs prašymą šeimos vardu, arba bet kuris pilnametis tos šeimos narys.

138 straipsnis. Skundo padavimo terminas

Užsienietis skundą dėl sprendimo, priimto pagal šį Įstatymą, gali paduoti atitinkamam apygardos administraciniam teismui, o dėl atitinkamo apygardos administracinio teismo sprendimo – Lietuvos vyriausiajam administraciniam teismui per 7 dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

139 straipsnis. Apskūsto sprendimo vykdymo sustabdymas

1. Apskųsto sprendimo vykdymas sustabdomas, kai:
  - 1) naikinamas užsieniečio leidimas gyventi;
  - 2) užsieniečiui, pateikusiam prašymą suteikti prieglobstį, nesuteikiamas laikinas teritorinis prieglobstis Lietuvos Respublikoje ir jis įpareigojamas išvykti iš Lietuvos Respublikos arba yra iš jos išsiunčiamas į saugią trečiąją ar kilmės valstybę;
  - 3) užsieniečiui atsisakoma suteikti prieglobstį ir jis įpareigojamas išvykti iš Lietuvos Respublikos, yra iš jos išsiunčiamas arba gražinamas į užsienio valstybę, nutraukiamas prašymo suteikti prieglobstį nagrinėjimas arba suteiktas prieglobstis panaikinamas;
  - 4) užsienietis išsiunčiamas iš Lietuvos Respublikos.
2. Šio straipsnio 1 dalies 4 punkto nuostatos netaikomos tuo atveju, kai išsiuntimo pagrindas yra susijęs su užsieniečio buvimo Lietuvos Respublikoje keliama grėsme valstybės saugumui arba viešajai tvarkai.
3. Šio straipsnio 1 dalyje nenustatytais atvejais priimto sprendimo vykdymas sustabdomas, kai atitinkamas administracinis teismas priima nutartį.

140 straipsnis. Skundo nagrinėjimas

1. Teismai skundus dėl sprendimų, priimtų pagal šį Įstatymą, nagrinėja Administracinių bylų teisenos įstatymo ir šio Įstatymo nustatyta tvarka.
2. Teismas skundą privalo išnagrinėti ne vėliau kaip per 10 dienų nuo teismo nutarties priimti skundą nagrinėti priėmimo dienos.

XI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

141 straipsnis. Teisė gauti duomenis iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų

Migracijos departamentas turi teisę iš Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų gauti užsieniečių duomenis, kurių reikia Migracijos departamento funkcijoms, susijusioms su užsieniečių teisinės padėties Lietuvos Respublikoje nustatymu, atlikti.

142 straipsnis. Užsieniečių duomenų tvarkymas

1. Užsieniečių, kurių teisinė padėtis Lietuvos Respublikoje nustatoma pagal šį ir kitus Lietuvos Respublikos įstatymus, duomenys yra registruojami Užsieniečių registre.
2. Užsieniečių registrą steigia ir jo nuostatus tvirtina Lietuvos Respublikos Vyriausybė.
3. Užsieniečių registro duomenys tvarkomi vadovaujantis šiuo Įstatymu, Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kitais teisės aktais bei tarptautinėmis sutartimis.

143 straipsnis. Užsieniečių atsakomybė

Užsieniečiai atsako pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, Europos Sąjungos teisės aktai arba šis Įstatymas nenustato kitaip.

144 straipsnis. Tarptautinių sutarčių taikymas

Jeigu Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse nustatytos kitokios nuostatos negu šiame Įstatyme, taikomos tarptautinių sutarčių nuostatos.

145 straipsnis. Įstatymo palankesnių nuostatų taikymas

Šio Įstatymo V skyriaus nuostatos taikomos Europos laisvosios prekybos asociacijos valstybių narių piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie naudojami laisvo asmens judėjimo teise.

146 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

1. Šio Įstatymo įgyvendinimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ įgyvendinimo įstatymas.
2. Įsigaliojus šiam Įstatymui, netenka galios:

- 1) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ (Žin., 1995, Nr. 63-1578);
- 2) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ 15 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 29-707);
- 3) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ 18 straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir 19 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 108-2734);
- 4) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ 5 straipsnio papildymo įstatymas (Žin., 1998, Nr. 65-1879);
- 5) Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ (Žin., 1998, Nr. 115-3236);
- 6) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 5, 7, 10, 14 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 1999, Nr. 89-2618);
- 7) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 19 ir 26 straipsnių papildymo ir pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 5-125);
- 8) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 56-1651);
- 9) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 7 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 92-2865);
- 10) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 56-1651);
- 11) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlių Lietuvos Respublikoje statuso“ 8, 9 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2000, Nr. 92-2859);
- 12) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 2001, Nr. 55-1944);
- 13) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlio statuso“ 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 17, 18, 22, 26 straipsnių pakeitimo bei papildymo ir Įstatymo papildymo 12¹, 12², 12³, 12⁴, 12⁵, 12⁶ straipsniais įstatymas (Žin., 2002, Nr. 13-466);
- 14) Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl pabėgėlio statuso“ 4 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 2003, Nr. 38-1688).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

LAIKINAI EINANTIS
RESPUBLIKOS PREZIDENTO PAREIGAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SAJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 1964 m. vasario 25 d. Tarybos direktyva 64/221/EEB dėl užsienio subjektų judėjimo ir gyvenamosios vietos specialių priemonių, pateisinamų viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar jos sveikatos sumetimais, derinimo.

2. 1968 m. gruodžio 15 d. Tarybos direktyva 68/360/EEB dėl valstybių narių darbuotojų bei jų šeimų judėjimo ir teisės apsigyventi Bendrijoje apribojimų panaikinimo.

3. 1970 m. birželio 29 d. Komisijos reglamentas Nr. 1251/70/EEB dėl darbuotojų, pagal darbo sutartį dirbusių valstybėje narėje, teisės pasilikti tos valstybės teritorijoje.

4. 1972 m. gegužės 18 d. Tarybos direktyva 72/194/EEB, išplečianti 1964 m. vasario 25 d. Direktyvos dėl užsienio piliečių judėjimo ir įsikūrimo specialių priemonių, pateisintų viešosios tvarkos, visuomenės saugumo ar jos sveikatos sumetimais, taikymą darbuotojams, kurie naudojami teise likti tos valstybės narės, kurioje jie dirbo, teritorijoje.

5. 1973 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 73/148/EEB dėl valstybių narių piliečių gyvenamosios vietos ir jos keitimo Bendrijoje apribojimų, susijusių su įsikūrimu ir paslaugų teikimu, panaikinimo.

6. 1977 m. liepos 25 d. Tarybos direktyva 77/486/EEB dėl darbuotojų migrantų vaikų mokymo.

7. 1990 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 90/364/EEB dėl apsigyvenimo teisės.

8. 1990 m. birželio 28 d. Tarybos direktyva 90/365/EEB dėl apsigyvenimo teisės asmenims, dirbantiems ir turintiems savo verslą, kurie pabaigė darbinę veiklą.

9. 1990 m. spalio 29 d. Tarybos direktyva 93/96/EEB dėl apsigyvenimo teisės studentams.

10. 1994 m. birželio 20 d. Tarybos rezoliucija dėl trečiųjų valstybių piliečių, atvykstančių dirbti, įleidimo į valstybių narių teritoriją apribojimo.

11. 1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos rezoliucija dėl leidimo trečiųjų valstybių piliečiams atvykti į valstybių narių teritoriją studijuoti.

12. 1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos rezoliucija dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie verčiasi savarankiškai dirbančių asmenų veikla, įleidimo į valstybių narių teritoriją apribojimo.

13. 1994 m. lapkričio 30 d. Tarybos sprendimas dėl bendrų veiksmų plano, kurį Taryba patvirtino remdamasi Europos Sąjungos steigimo sutarties K.3 straipsnio 2 dalies b punktu, nustatančio trečiųjų šalių moksleivių, kurie gyvena vienoje iš valstybių narių, galimybes keliauti.

14. 1995 m. birželio 20 d. Tarybos rezoliucija dėl minimalių garantijų prieglobsčio procedūrai.

15. 1995 m. rugsėjo 25 d. Tarybos rezoliucija dėl dalijimosi našta įsileidžiant į šalį perkeltuosius asmenis ir suteikiant jiems teisę laikinai apsigyventi.

16. 1995 m. gruodžio 22 d. Tarybos rekomendacija dėl kovos su nelegalia imigracija bei nelegaliu darbu priemonių derinimo ir atitinkamų kontrolės priemonių gerinimo.

17. 1996 m. kovo 4 d. Tarybos sprendimas dėl skubios ir ypatingos procedūros dalijantis perkeltųjų asmenų įsileidimo ir laikino apgyvendinimo našta.

18. 1996 m. kovo 4 d. bendra pozicija, Tarybos nustatyta remiantis Europos Sąjungos sutarties K.3 straipsniu dėl sąvokos „pabėgėlis“ apibrėžimo 1951 m. liepos 28 d. Ženevos konvencijos dėl pabėgėlių statuso 1 straipsnyje suderinto taikymo.

19. 1996 m. kovo 4 d. Tarybos rezoliucija dėl trečiųjų šalių piliečių, ilgą laiką gyvenančių valstybių narių teritorijose, statuso.

20. 1996 m. kovo 4 d. bendrieji veiksmai, Tarybos nustatyti, remiantis Europos Sąjungos Sutarties K.3 straipsniu dėl oro uosto tranzito susitarimų.

21. 1996 m. rugsėjo 27 d. Tarybos rekomendacija dėl kovos su neteisėtu trečiųjų šalių piliečių įdarbinimu.
  22. 1997 m. birželio 26 d. Tarybos rezoliucija dėl nelydimų nepilnamečių, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai.
  23. 1997 m. gruodžio 4 d. Tarybos rezoliucija dėl priemonių, kurių reikia imtis kovai su santuokomis iš išskaičiavimo.
  24. 2000 m. gruodžio 11 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2725/2000 dėl „Eurodac“ sistemos sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingiau taikyti Dublino konvenciją.
  25. 2001 m. kovo 15 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 539/2001, nustatantis trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams toks reikalavimas netaikomas, sąrašus.
  26. 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos direktyva 2001/40/EB dėl trečiųjų šalių piliečių išsiuntimo sprendimų pripažinimo.
  27. 2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1091/2001 dėl judėjimo laisvės turint ilgalaikę vizą.
  28. 2001 m. liepos 20 d. Tarybos direktyva 2001/55/EB dėl minimalių normų suteikiant perkeltiesiems asmenims laikiną apsaugą esant masiniam jų srautui ir dėl priemonių, skatinančių valstybių narių tarpusavio pastangų priimant tokius asmenis ir atsakant už tokio veiksmo padarinius, pusiausvyrą.
  29. 2001 m. gruodžio 7 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2414/2001, iš dalies pakeičiantis Reglamentą (EB) Nr. 539/2001, nustatantį trečiųjų šalių, kurių piliečiai, kirsdami valstybių narių išorines sienas, privalo turėti vizas, ir trečiųjų šalių, kurių piliečiams šis reikalavimas netaikomas, sąrašus.
  30. 2002 m. vasario 28 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 407/2002, nustatantis konkrečias teisės normas dėl Tarybos reglamento Nr. 2725/2000 dėl „Eurodac“ sistemos sukūrimo pirštų atspaudams lyginti siekiant veiksmingiau taikyti Dublino konvenciją įgyvendinimo.
  31. 2003 m. sausio 27 d. Tarybos direktyva 2003/9/EB, nustatanti minimalius prieglobsčio prašytojų priėmimo standartus.
-